
**Zápis z 28. schůze představenstva České advokátní komory (ČAK, Komora),
která se konala ve dnech 15. – 16. dubna 2024 v zasedací síni ČAK, Národní 16, Praha**

15. dubna 2024

PŘÍTOMNI:

JUDr. Robert Němec, LL.M.	Mgr. Hana Gawlasová	JUDr. Petr Čáp
JUDr. Martin Maisner, Ph.D., MCI Arb	JUDr. Antonín Mokrý	PhDr. Iva Chaloupková
JUDr. Monika Novotná	JUDr. Karel Brückler	
JUDr. Ondřej Trubač, Ph.D., LL.M.	JUDr. Tomáš Herblich	Za regionální zástupce:
Mgr. Kamil Blažek	JUDr. Bohuslav Sedlatý	Mgr. Ondřej Malovec
Mgr. Pavel Kroupa		
JUDr. Tomáš Sokol		
Mgr. Lukáš Trojan		
JUDr. Michal Žižlavský		

OMLUVENI:

JUDr. Radim Miketa	JUDr. Jan Mikš	JUDr. Irena Schejbalová
JUDr. Michala Plachká, LL.M.		

Předseda zahájil ve 13.00 hodin tuto schůzi. Na úvod konstatoval, že zápis z mimořádné schůze konané 25. března 2024 je celý neveřejný, neboť jeho jediným bodem bylo ústní jednání týkající se osobních poměrů advokáta/advokátky.

Poté dal předseda hlasovat o schválení pořadu této schůze představenstva, který byl členům a náhradníkům představenstva rozeslán a je též k dispozici na Sharepointu představenstva:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že pořad této schůze představenstva byl schválen.

Představenstvo dále rozhodlo, že některé body schváleného programu této schůze budou projednány v jiném pořadí, než bylo uvedeno v pozvánce.

1. Doplnění představenstva po odstoupení jeho člena Mgr. Františka Korbela, Ph.D.

Předseda sdělil, že dne 8. dubna 2024 obdržel e-mailem zasláným všem členům představenstva odstoupení Mgr. Františka Korbela, Ph.D. z členství v představenstvu České advokátní komory. Předseda sděluje, že ve smyslu článku 32 odst. 2 organizačního řádu toto odstoupení přijal a určil, že členství Mgr. Františka Korbela, Ph.D. v představenstvu České advokátní komory zaniklo k 12. dubnu 2024.

Tajemník uvedl, že podle článku 10 organizačního řádu je představenstvo povinno na nejbližší schůzi následující poté, co funkce dosavadního člena představenstva zanikla, doplnit z řad náhradníků nového člena představenstva. O doplnění představenstva se představenstvo usnází veřejným hlasováním s tím, že se postupně hlasuje o náhradnících podle pořadí určeného počtem hlasů, které získali při své volbě na Sněmu, přičemž o dalších náhradnících v pořadí se hlasuje pouze, pokud náhradník s lepším pořadím nebyl zvolen.

Tajemník z výsledků voleb na 8. sněmu ČAK přečetl toto pořadí aktuálních náhradníků představenstva (vyjma již kooptovaných Mgr. Kamila Blažka a JUDr. Radima Mikety): Mgr. Pavel Kroupa, Mgr. Hana Gawlasová, JUDr. Antonín Mokrý.

Předseda dal hlasovat o kooptaci Mgr. Pavla Kroupy za člena představenstva:

Pro: 8

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že Mgr. Pavel Kroupa se stal členem představenstva České advokátní komory.

a) Pozastavení výkonu advokacie dle § 9 odst. 2 písm. a) zákona o advokacii

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

Na základě usnesení představenstva **usnesení č. 702-03/2024** z březnové schůze proběhla po skončení neveřejné části prezentace Miloše a Senty Čermákových na téma fungování AI technologií a jejich praktické využití.

3b) Advokátní úschovy

Předseda informoval o pokračujících jednáních o doplnění návrhu novely zákona o advokacii o ustanovení upravující advokátní úschovy. Od březnové schůze představenstva proběhla dvě jednání na Ministerstvu spravedlnosti (MSP) za účasti zástupců Ministerstva financí (MF),

České národní banky, České bankovní asociace (ČBA), minitýmu senátorky Hany Kordové Marvanové. V návaznosti na to proběhlo další jednání na Komoře mezi jejími zástupci, paní senátkou a členem jejího minitýmu JUDr. Krylem. Další jednání proběhne na MSp v pátek 19. dubna.

V rámci aktuálních jednání Komora navrhuje prolomení bankovního tajemství, aby banky byly povinny poskytnout Kontrolní radě ČAK na její žádost informace o stavu a pohybech na účtu advokátní úschovy.

Dále je předložen obsáhlý návrh na zřízení speciálního bankovního účtu advokátní úschovy, na němž by bylo omezeno dispoziční oprávnění advokáta. Z předložených písemných stanovisek ČBA a MF vyplývá, že informační povinnosti a administrace účtu bankami by měly být upraveny s přihlédnutím k jejich technickým možnostem a finanční náročnosti vyžadovaných úprav jejich systémů. Komora zastává stanovisko, že zřídit tento typ účtu by mělo být možné pro vícestranné smlouvy o advokátní úschově, které jsou určeny ke splnění či zajištění splnění dluhu mezi složitelem a příjemcem, pokud jsou předem známá čísla účtu příjemců (typicky realitní úschova). Komora zároveň navrhuje zachování větší flexibility u advokátních úschov určených pro správu majetku či zajištění a plnění závazků složitele vůči předem neznámému nebo nejistému okruhu třetích osob.

V rámci obsáhlé diskuse zazněla řada názorů, přičemž všichni zúčastnění zdůraznili, že při hledání optimálního řešení je nutné dbát na to, aby nebyla nad nezbytně nutnou míru zvýšena administrativní a ekonomická zátěž pro advokáty a jejich klienty.

2a) Kontrola úkolů z předchozích schůzí představenstva (JUDr. Němec, JUDr. Čáp)

K bodu 2b) dubnové schůze

Úkol: Ad návrh postupu ve věci advokátních úschov:

Představenstvo České advokátní komory ukládá IT oddělení ČAK, aby ve spolupráci s odborem vnější a vnitřní legislativy ČAK připravilo detailní podmínky 2. etapy postupu a předložil návrh na zajištění její realizace.

Úkol trvá.

Představenstvo České advokátní komory ukládá předsedovi, aby následně smluvně zajistil spolupráci Komory s jednotlivými bankami ve věci advokátních úschov.

Úkol trvá do implementace fáze 2.

K bodu 8a) zářijové schůze:

Představenstvo České advokátní komory pověřuje odbor legislativy, aby sledoval případné legislativní změny ve věci použitelnosti poznatků zpravodajských služeb v trestním řízení a případně neprodleně informoval představenstvo.

Úkol trvá.

K bodu 8h) prosincové schůze:

Úkol: *Ad případné založení nadace / nadačního fondu: Odbor vnější a vnitřní legislativy ČAK ve spolupráci s JUDr. Plachkou shromažďuje informace a zpracovává dokumenty potřebné pro případné založení nadačního fondu. Práce na této věci pokračují, kompletní zpráva a podklady budou předloženy na březnovou schůzi představenstva.*

JUDr. Plachká informovala, že vzhledem k časové náročnosti zpracování podkladů bude kompletní zpráva předložena na dubnovou schůzi představenstva.

JUDr. Plachká informovala, že v dané věci proběhlo jednání s daňovým poradcem, k dispozici je jeho stanovisko k některým procesní a účetním otázkám. Z časových důvodů je po předběžné dohodě s tajemníkem ČAK projednání této věci odloženo na květnovou schůzi představenstva.

K bodu 3c) lednové schůze ve znění schůze únorové:

Úkol: *Legislativnímu odboru se dále ukládá uplatnit připomínky ČAK v rámci jednání Legislativní rady vlády k návrhu novely zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů. JUDr. Justoň informuje, že Legislativní rada vlády (LRV) již návrh zákona projednala, v úvahu připadá jedině pozměňovací návrh v Poslanecké sněmovně ČR, pokud jej Komora bude chtít prosazovat. Představenstvo pověřuje Legislativní odbor, aby připravil pozměňovací návrh k vládnímu návrhu zákona s tím, že bude uplatněn v rámci legislativního procesu v PSP.*

Aktuální návrh novely počítá s účastí advokátů v kárných senátech obou stupňů.

K bodu 5b) únorové schůze:

Úkol: *JUDr. Miketa v souladu s úkolem z prosincové schůze představenstva předložil finanční analýzu stávajícího systému vzdělávání advokátních koncipientů a zmínil její nejdůležitější body. Tato analýza bude podkladem pro úvahy o úpravě koncepce vzdělávání advokátních koncipientů, jejíž návrh by měl být předložen na zářijovou schůzi představenstva.*

K bodu 5d) únorové schůze:

Úkol: *Ad zápis zahraničních advokátů do seznamu ČAK: Odboru matriky a Odboru výchovy a vzdělávání se ukládá, aby ve spolupráci s Legislativním odborem a odborem MEZ formulovali základní podmínky naplňování předpokladů uvedených v § 5a odst. 1 písm. a) ZA a jejich ověření.*

Úkol trvá.

K bodu 6a) únorové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory rozhodlo, že návrh nařízení o umělé inteligenci (AI Act) bude předložen Sekci pro právo trestní, a to zejména za účelem posouzení, 1) zda specifikace účasti na organizované zločinecké skupině reflektuje dříve vznášené obavy ČAK z neomezeného rozšíření kategorie závažných trestných činů na organizovanou skupinu a 2) zda znění výjimek pro uplatnění použití biometrické identifikace v reálném čase versus následně je ústavně konformní. Představenstvo dále doporučuje sepsat a uplatnit další připomínky, které připraví Sekce pro právo trestní ve spolupráci se stálou zástupkyní ČAK v Bruselu, která následně zajistí jejich předání unijním institucím. Stálé zástupkyni v Bruselu Mgr. Dvořákové Recové se ukládá, aby ve spolupráci s JUDr. Novákem ml. připravila podklad pro Sekci pro právo trestní k rozhodnutí.

Dle informace Mgr. Vojířové byla problematika nařízení o umělé inteligenci zkonzultována s JUDr. Sokolem, předsedou Sekce pro právo trestní. V mezidobí byl však již návrh nařízení přijat.

Představenstvo České advokátní komory ukládá Sekci pro AML, aby posoudila aktuálně projednávané předpisy týkající se AML, zejména navrhovaný článek 38 AML směrnice o boji proti praní peněz, pokud jde o dopad této směrnice na advokátní samosprávu, resp. dohled ze strany FAÚ.

Mgr. Vrábliková informovala, že pokud jde o zmiňovaný čl. 38, je dle Sekce AML jakékoliv vyjádření předčasné s ohledem na fakt, že text normy již nedozná jiných než technických změn (zde se ani tyto nepředpokládají) a podstatná bude podoba transpozice. I z vyjádření pracovníků Finančního analytického úřadu (FAÚ) přitom vyplývá, že není znám ani její přibližný rámec. V tuto chvíli by tedy bylo vhodné řešit situaci sjednáním MoA (Memorandum of Agreement), jež by proklamovalo vzájemnou spolupráci mezi FAÚ a Komorou a mohlo by napomoci do budoucna v rámci blížícího se hodnocení Moneyval a ve vztahu k nové evropské úpravě AML v rámci vyjednávání o konečné podobě transpozice argumentačně v tom ohledu, že zde není jiného mezičlánku potřeba.

K bodu 6e) únorové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory ukládá odboru MEZ, aby zpracoval srovnávací studii v rámci evropských advokátních komor se zaměřením na implementaci tzv. zadávací směrnice ve vztahu k zadávání právních služeb orgány veřejného sektoru, zejména jak je v jednotlivých zemích upravena výjimka z povinného veřejného zadávání právních služeb.

Úkol trvá. Odbor MEZ rozeslal předmětný dotaz týkající se implementace tzv. zadávací směrnice ve vztahu k zadávání právních služeb orgány veřejného sektoru a úpravy výjimek z povinného veřejného zadávání právních služeb všem evropským advokátním komorám, kterou jsou členy CCBE. V tuto chvíli reagovaly advokátní komory z Nizozemí, UK a Španělska. Odbor MEZ předloží komparativní studii na dubnové představenstvo.

Věc je na programu dnešní schůze pod bodem 8d).

K bodu 7f) únorové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory jmenuje koordinátorem projektu Advokáti do škol Mgr. Pavla Kroupu. Zároveň pověřuje Mgr. Kroupu, aby provedl revizi stávajícího fungování projektu a navrhl případné úpravy do budoucnosti. Zprávu předloží na dubnovou schůzi představenstva.

Mgr. Kroupa po dohodě s tajemníkem předloží zprávu na květnovou schůzi představenstva.

K bodu 2c) březnové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informaci vedoucí hospodářského a organizačního odboru ČAK Mgr. Sedláčkové o stavu rekonstrukce paláce Dunaj a ukládá předsedovi ČAK, aby podepsal předložená změnová hlášení 1 a 6b).

Mgr. Sedláčková informovala, že předmětná změnová hlášení byla podepsána.

Dále představenstvo ČAK pověřuje Mgr. Sedláčkovou, aby v souladu s podkladovými materiály březnové schůze představenstva podepsala jménem ČAK protokol, jímž ČAK převezme k provádění fit-outu budoucí prostory ČAK v 1., 2. a 3. nadzemním podlaží rekonstruovaného paláce ve stavu Shell & Core s výhradou vad a nedodělků, za které odpovídá pronajímatel.

Úkol trvá, změnový protokol bude podepsán po podpisu dodatku č. 2 k nájemní smlouvě.

K bodu 3a) březnové schůze:

Úkol: Ad Usnesení o podrobnostech o placení příspěvku – novela: Projednání této věci se odkládá na dubnovou schůzi představenstva.

Věc je na programu této schůze pod bodem 4a).

K bodu 3b) březnové schůze:

Úkol: Ad Usnesení o poplatku za advokátní zkoušku – novela: Projednání této věci se odkládá na dubnovou schůzi s tím, že tajemník prověří, jakým způsobem jsou placeny náhrady za ztrátu času členům zkušebního senátu v případě opakované zkoušky z jednoho oboru.

Věc je na programu této schůze pod bodem 4b).

K bodu 3c) březnové schůze:

Úkol: Ad Etický kodex zaměstnance: Představenstvo ukládá Odboru vnější a vnitřní legislativy ČAK, aby ve spolupráci s pracovní skupinou ve složení Mgr. Trojan, JUDr. Maisner a Mgr. Gawlasová zvážili potřebný postup k tomu, aby Etický kodex zaměstnance, jakož i další compliance předpisy přijaté ČAK, zavazovaly nejen zaměstnance ČAK, ale též členy orgánů ČAK.

Věc je na programu této schůze pod bodem 9f).

K bodu 3d) březnové schůze:

Úkol: Odboru vnější a vnitřní legislativy (LO) se ukládá, aby v souvislosti s probíhajícím připomínkovým řízením prostřednictvím MSp uplatnil návrh na novelizaci trestního řádu reflektující výsledky jednání u kulatého stolu mezi zástupci MSp, advokacie, justice, neziskového sektoru a zmocněnci zvláště zranitelných obětí, který by zamezil nežádoucí praxi krácení odměn zástupců poškozených ve smyslu stanoviska Výboru pro advokátní etiku ČAK z 27. února 2024.

Dle informace JUDr. Justoně bude návrh uplatněn po obdržení stanoviska Sekce pro právo trestní.

K bodu 4b) březnové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informaci o pravidlech určování zástupce / nástupce advokáta ve smyslu § 27 zákona o advokacii a ukládá Mgr. Trojanovi, aby na příští schůzi představenstva připravil zprávu, zda je potřebné tato pravidla upravovat.

Úkol trvá, odkládá se na květnovou schůzi představenstva.

K bodu 5a) březnové schůze:

Úkol: Ad Advokátní zkoušky – využívání systémů ASPI / CODEXIS: Projednání této věci bylo odloženo na dubnovou schůzi představenstva.

Projednání věci bylo po krátké diskusi, s ohledem na nutnost vyjasnění dalších souvislostí, opět odloženo.

K bodu 5d) březnové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory schvaluje návrh předsedy zkušební komise a pověřuje předsedu ČAK, aby ministru spravedlnosti předložil návrh na jmenování Mgr. Hany Gawlasové, advokátky ev. č. 08748, zkušební komisařskou pro obor občanské právo a JUDr. Filipa Svobody, advokáta ev. č. 11480, zkušebním komisařem pro obor předpisy upravující poskytování právních služeb.

Návrh na jmenování zkušebních komisařů byl na MSp odeslán.

K bodu 6a) březnové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory projednalo materiál „Předběžná otázka předložená SD EU ohledně koncipientské praxe – C-807/23“ a rozhodlo, že ČAK požádá Ministerstvo spravedlnosti ČR o vstup do řízení. Představenstvo zároveň ukládá odboru mezinárodních vztahů, aby ve spolupráci s odborem matriky a odborem vnější a vnitřní legislativy zpracoval toto vyjádření a předložil je předsedovi ČAK k podpisu.

Úkol splněn. Odbor MEZ zpracoval vyjádření k předběžné otázce předložené SD EU ohledně koncipientské praxe – C-807/23, které po schválení vedením ČAK bylo zasláno na Ministerstvo spravedlnosti ČR.

K bodu 6d) březnové schůze:

Úkol: *Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informace o povinnostech hostitelské advokátní komory v souvislosti s organizací a sponzorstvím IBA MID Year Meeting a Bar Leaders v Praze a ukládá odboru mezinárodních vztahů a odboru vnějších vztahů, aby akci organizačně zajistily a průběžně o vývoji informovaly představenstvo ČAK.*

Úkol trvá.

Představenstvo ČAK ukládá odboru mezinárodních vztahů, aby připravil detailní plán organizace IBA MID Year a Bar Leaders v Praze v roce 2026 včetně odhadovaného rozpočtu, zajištění financování a analýzy, zda je ČAK tuto konferenci schopna zajistit vlastními silami.

Úkol trvá.

K bodu: 7a) březnové schůze

Úkol: *Představenstvo České advokátní komory ukládá tajemníkovi, aby stanovil program dubnové schůze představenstva tak, aby bylo možné prezentaci na téma AI uskutečnit v rámci schůze představenstva v pondělí 15. dubna 2024 odpoledne.*

Prezentace proběhla na této schůzi 15. dubna.

K bodu 7b) březnové schůze:

Úkol: *Představenstvo České advokátní komory souhlasí, aby ČAK uzavřela Partnerskou smlouvu k mezinárodní konferenci o online řešení sporů s názvem ODR Forum 2024, která se uskuteční ve dnech 5. června až 6. června 2024 v Praze a aby ČAK na základě této smlouvy uhradila částku 75.000 Kč bez DPH.*

Mgr. Sedláčková informovala, že smlouva byla uzavřena a faktura uhrazena.

K bodu 7c) březnové schůze:

Úkol: *Ad Návrh na zřízení poradního orgánu pro advokátní koncipienty a mladé advokáty: Projednání této věci bylo odloženo na dubnovou schůzi představenstva.*

Věc je na programu této schůze pod bodem 9a).

K bodu 7d) březnové schůze:

Úkol: *Ad Revize pravidel pro vstup ČAK jako vedlejšího účastníka do soudních řízení: Projednání této věci bylo odloženo na dubnovou schůzi představenstva.*

Věc je na programu této schůze pod bodem 9b).

K bodu 7e) březnové schůze:

Úkol: Ad Nabídka Atlas Consulting spol. s r.o. – advokátní aplikace: Projednání této věci bylo odloženo na dubnovou schůzi představenstva.

Věc je na programu této schůze pod bodem 9c).

K bodu 7g) březnové schůze:

Úkol: Ad konference Rodina v právu a bezpráví: Představenstvo ukládá odboru vnějších vztahů, aby v součinnosti s Unií rodinných advokátů zajistil prezentaci programu konference v médiích ČAK a v místě konference zajistil prezentaci ČAK.

PhDr. Chaloupková informovala, že prezentace konference byla publikována v advokátních médiích, s prezentací ČAK v místě konference se počítá.

2b) Hlasování per rollam po březnové schůzi představenstva

V souladu s článkem 9 odst. 4 organizačního řádu ČAK se do tohoto zápisu zaznamenává usnesení přijaté per rollam v době od předchozí schůze představenstva.

Představenstvo ve smyslu článku 9 organizačního řádu České advokátní komory **přijalo** mimo schůzi s níže uvedenými výsledky hlasování, jež proběhlo 18. března 2024, toto **usnesení č. 707-03/2024**:

Představenstvo České advokátní komory s podmínkou, že dále uvedený projekt získá grant z Evropské komise a že Česká advokátní komora v souvislosti se svou účastí v tomto projektu nebude povinna hradit žádné náklady, souhlasí, aby se Česká advokátní komora zapojila do projektu LITEL 2 zaměřeného na výměnu informací mezi advokátními komorami a na vzdělávání koncipientů a advokátů v oblasti umělé inteligence. Představenstvo České advokátní komory ukládá Odboru mezinárodních vztahů ČAK, aby účast České advokátní komory v tomto projektu administrativně zajistil.

Počet hlasujících členů představenstva: 11

Výsledky hlasování:

Pro: 10

Proti: 0

Zdržel/a se: 1.

Předseda poté v 17.15 hodin pondělní jednání ukončil, poděkoval všem za účast a schůzi představenstva do úterních 09.00 hodin přerušil.

16. dubna 2024

PŘÍTOMNI:

JUDr. Robert Němec, LL.M.	Mgr. Hana Gawlasová	JUDr. Petr Čáp
JUDr. Martin Maisner, Ph.D., MCI Arb	JUDr. Antonín Mokrý	PhDr. Iva Chaloupková
JUDr. Ondřej Trubač, Ph.D., LL.M.	JUDr. Karel Brückler	
Mgr. Kamil Blažek	JUDr. Tomáš Herblich	
Mgr. Pavel Kroupa	JUDr. Jan Mikš	
JUDr. Tomáš Sokol	JUDr. Bohuslav Sedlatý	
Mgr. Lukáš Trojan		
JUDr. Michal Žižlavský		

OMLUVENI:

JUDr. Monika Novotná	JUDr. Irena Schejbalová
JUDr. Radim Miketa	
JUDr. Michala Plachká, LL.M.	

b) Pozastavení výkonu advokacie dle § 9 odst. 2 písm. a) zákona o advokacii

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

c) Vyškrtnutí ze seznamu advokátů dle § 8 odst. 1 písm. c) zákona o advokacii

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

3) Priority

3a) Zpráva předsedy ČAK o činnosti od předchozí schůze představenstva

Předseda informoval o následujících jednáních: jednání s ředitelem FAÚ Ing. Hylmarem (dohoda na poskytování podkladů jako důkazů pro kárná řízení a řízení vedená představenstvem); jednání v ÚPV PSP ČR týkající se novely zákona o advokacii (předložený

návrh prošel do dalšího kola); společně s JUDr. Jiřím Novákem schůzka na MSp s Ing. Ransdorfovou ohledně digitalizace justice (advokátů se bude týkat např. razantní změna v požadavcích na komunikaci se soudem, bude zajištěno, aby advokátní veřejnost byla informována v dostatečném předstihu); jednání s JUDr. Bradáčovou, vrchní státní zástupkyní v Praze a JUDr. Mazánkem, ředitelem NCOZ (řešena byla zejména potenciální legislativní úprava zajištění důvěrnosti trestního spisu před hlavním líčením; za tím účelem bude vytvořena pracovní skupina ve složení advokát / státní zástupce / soudce, která připraví návrh paragrafového znění příslušné novely trestního řádu; Mgr. Trojan byl pověřen, aby navrhl zástupce ČAK).

Předseda podrobně informoval o průběhu projednávání návrhu novely zákona o advokacii. Zopakoval, že Ústavně-právní výbor Poslanecké sněmovny na svém jednání 27. března 2024 doporučil Poslanecké sněmovně schválit návrh zákona ve znění přijatých pozměňovacích návrhů, jež jsou, kromě návrhu předsedy ÚPV Radka Vondráčka týkajícího se výkonu politických práv advokátů, legislativně-technické.

3c) Rekonstrukce paláce Dunaj

Mgr. Sedláčková informovala, že s ohledem na stav prací na fit-outu prostor pronajatých Komoře je již možné a z hlediska časového též potřebné podepsat Dodatek č. 2 k nájemní smlouvě. Tento dodatek nijak nemění výši nájemného za m², obsahuje zejména upřesnění týkající se technického zhodnocení a podmínek fakturace dle připomínek daňového poradce ČAK.

Mgr. Sedláčková s odkazem na podkladové materiály přednesla podstatné body předkládaných změnových hlášení.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informaci vedoucí hospodářského a organizačního odboru ČAK Mgr. Miroslavy Sedláčkové o stavu rekonstrukce paláce Dunaj a ukládá předsedovi ČAK, aby podepsal změnová hlášení: ZH 12 ve variantě 2, ZH 15, ZH 6a, ZH 6c a ZH 13.

Předseda dal hlasovat o tomto návrhu s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 708-04/2024** v navrženém znění.

3d) Příprava 9. sněmu ČAK

Mgr. Sedláčková informovala, že Komora upřesňuje s dodavatelem podrobnosti realizace dodávky, nastavení procesů a textů smluv.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informaci o stavu zajištění on-line účasti advokátů na sněmu ČAK.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 709-04/2024** v navrženém znění.

3e) Nové webové stránky ČAK

Mgr. Sedláčková informovala, že v současné době se zapracovávají připomínky členů představenstva a probíhají úpravy designu a textu pro větší přehlednost webu.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informaci Josefa Fialy o stavu vývoje nových webových stránek České advokátní komory.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 710-04/2024** v navrženém znění.

4) Legislativa

4a) Usnesení o podrobnostech o placení příspěvku - novela

JUDr. Čáp informoval, že v tomto případě se jedná pouze o novelu technického rázu, kterou se zpřesňuje identifikace hrazených plateb tak, aby bylo možno jednoznačně určit účel hrazené platby.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory schvaluje návrh Usnesení představenstva České advokátní komory, kterým se mění usnesení představenstva České advokátní komory č. 10/2006 Věstníku, kterým se upravují podrobnosti o placení ročního příspěvku na činnost České advokátní komory a odvodu do sociálního fondu České advokátní komory a stanoví způsob placení odvodu do fondu České advokátní komory pro vzdělávání advokátních koncipientů, ve znění pozdějších předpisů.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 711-04/2024** v navrženém znění.

4b) Usnesení o poplatku za advokátní zkoušku - novela

Projednání tohoto bodu bylo odročeno na květnovou schůzi představenstva.

4c) eLegalizace – náklady na úpravu Czech POINTu

JUDr. Justoň informoval o dalších postupech při digitalizaci některých agend, nyní konkrétně prohlášení advokáta o pravosti podpisu. Aby pro tyto účely mohli advokáti používat nástroj CzechPoint, bude nutné provést v jeho rámci dílčí změny. Realizaci těchto změn zajistí Digitální informační agentura (DIA), nicméně finanční náklady půjdou k tíži ČAK. JUDr. Justoň proto upozorňuje, že bude nutné tyto náklady zahrnout do rozpočtu ČAK pro příští rok.

Legislativní úprava tzv. eDokladovky, která umožní ČAK vydávat digitální advokátní a koncipientké průkazy, je již schválena. V současné době pak ČAK dojednává s DIA technické aspekty celého projektu. Již nyní je však zřejmé, že bude muset být upraven informační systém Komory (KIS) tak, aby umožnil nahrávání a uchovávání fotografií pořízených pro účely vydávání dokladů, což si opět vyžádá finanční náklady a je nutno s nimi v rozpočtu počítat.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí nutnost úhrady nákladů na úpravu Czech POINTu Digitální a informační agenturou a ukládá rozpočtovému a hospodářskému výboru, aby tyto náklady zahrnul do rozpočtu ČAK na rok 2025. Totéž platí pro úpravu KIS k používání eDokladovky. Představenstvo pověřuje Mgr. Gawlasovou a Mgr. Blažka, aby prověřili možnosti spolufinancování uvedených projektů.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 712-04/2024** v navrženém znění.

4d) Informace o legislativním procesu

Poté, co JUDr. Justoň s odkazem na písemný podkladový materiál přednesl podstatné body z informací o legislativním procesu za březen 2024, předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informace o legislativním procesu.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 713-04/2024** v navrženém znění.

5) Kontroly úschov

V rámci řešení problematiky kontrol provádění úschov u advokátů se na pozvání představenstva na tuto schůzi dostavili členové Kontrolní rady ČAK Mgr. Lucie Hladká, MA a Mgr. Ing. Martin Janota, kteří informovali představenstvo, jak kontroly advokátních úschov probíhají a o materiálním, ekonomickém a organizačním zajištění těchto kontrol.

6) Matrika

6a) Žádost o zápis do seznamu evropských usazených advokátů

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

6b) Žádost o zápis do seznamu advokátních koncipientů

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

6c) Žádost o prominutí podmínky podle § 38 odst. 2 ZA

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

6d) Přehled počtu advokátů a advokátních koncipientů

Předseda s odkazem na přehled předložený odborem matriky navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí přehled odboru matriky, z něhož se zjišťuje, že ke dni 9.4.2024 bylo zapsáno celkem 12 874 aktivních advokátů a 2 606 aktivních advokátních koncipientů.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 714-04/2024** v navrženém znění.

7. Odbor výchovy a vzdělávání (JUDr. Brückler, Ing. Matoušková)

7a) Zpráva o vzdělávacích akcích pro advokátní koncipienty a advokáty za březen 2024

Předseda s odkazem na příloženou zprávu navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí zprávu o vzdělávacích akcích pro advokátní koncipienty a advokáty v Praze a v Brně v březnu 2024.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 715-04/2024** v navrženém znění.

7b) Advokátní zkoušky – rezignace zkušebních komisařů

JUDr. Brückler informoval o rezignacích členů zkušební komise JUDr. Toufara, JUDr. Ludvíka a Mgr. Vránkové, včetně důvodů, jež k tomu uvedli.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí rezignace JUDr. Pavla Toufara, JUDr. Ondřeje Ludvíka a Mgr. Mileny Vránkové na členství ve Zkušební komisi České advokátní komory.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 716-04/2024** v navrženém znění.

8. Mezinárodní odbor (MEZ) – (JUDr. Maisner, Mgr. Vojtěřová)

8a) Setkání zástupců partnerských zahraničních komor a podpis Memoranda s California Lawyers Association

JUDr. Mokrý připomenul, že u příležitosti akce Právník roku 2024 se dne 17. 5. 2024 uskuteční setkání představitelů ČAK se zástupci partnerských zahraničních advokátních komor (Bar Leaders Meeting), během kterého budou projednány aktuální otázky týkající se advokacie v jednotlivých zemích.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory projednalo materiál „Setkání zástupců partnerských zahraničních komor u příležitosti Právníka roku a Podpis Memoranda s California Lawyers Association“, odsouhlasilo témata k diskusi a pověřuje odbor mezinárodních vztahů, aby ve spolupráci s odborem vnějších vztahů tuto akci zajistil.

Představenstvo České advokátní komory vyslovuje souhlas s Memorandem o přátelství s California Lawyers Association a pověřuje předsedu ČAK JUDr. Roberta Němce a místopředsedu ČAK pro mezinárodní vztahy JUDr. Martina Maisnera k podpisu Memoranda.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 717-04/2024** v navrženém znění.

8b) Evropská legislativa

JUDr. Mokrý informoval zejména o hodnotící zprávě Evropské komise ohledně implementace 4. AML směrnice a dále o přijetí Aktu o umělé inteligenci (AI Act), jenž byl schválen Evropským parlamentem dne 13. 3. 2024, přičemž definitivní schválení Radou EU se očekává do konce volebního období stávajících poslanců EP.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí aktuální přehled evropské legislativy.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 718-04/2024** v navrženém znění.

8c) Projekt o činnosti advokátů v AML oblasti EU

JUDr. Mokrý informoval o záměru CCBE, resp. AML výboru CCBE, nechat vypracovat nezávislou institucí studii týkající se otázky, zda a do jaké míry jsou advokáti zapojeni do praní špinavých peněz a/nebo k tomuto účelu zneužívání. Důvodem je fakt, že advokáti jsou v souvislosti s praním špinavých peněz neustále zmiňováni, přičemž dochází k omezování jejich nezávislosti a povinnosti mlčenlivosti. Delegace národních advokátních komor jsou tázány, zda s myšlenkou takového projektu souhlasí, příp. zda by byly ochotny se na financování takového projektu podílet.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory projednalo podkladový materiál Zadání projektu CCBE o aktivitách advokátů v oblasti praní špinavých peněz a vzhledem k nepřiměřeně vysokým nákladům nesouhlasí, aby CCBE zadala tento projekt nezávislému institutu Transcrime.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 719-04/2024** v navrženém znění.

8d) Srovnávací studie – zadávání právních služeb orgány veřejného sektoru

V souladu se zadáním představenstva z února 2024 předkládá Odbor mezinárodních vztahů srovnávací studii zaměřenou na implementaci tzv. zadávací směrnice ve vztahu k zadávání právních služeb orgány veřejného sektoru, zejména právní úpravu výjimky z povinného veřejného zadávání právních služeb, v některých státech EU.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí srovnávací studii o zadávání právních služeb orgány veřejného sektoru zpracovanou Odborem mezinárodních vztahů ČAK.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 720-04/2024** v navrženém znění.

8e) Návštěva zástupců Unie advokátů za demokracii a právní stát z Maďarska

JUDr. Mokřý informoval o návštěvě delegace 17 advokátů z Maďarska – zástupců nevládní organizace Unie advokátů za demokracii a právní stát, která byla založena v r. 2022 a jejímž posláním je propagace principů právního státu. V této souvislosti maďarští advokáti zmínili i neutěšený stav v Maďarsku za stávající vlády a problémy, kterým jako advokáti čelí. Jednání se za ČAK zúčastnili JUDr. Maisner, JUDr. Mokřý a Mgr. Krutina.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí zprávu o návštěvě zástupců Unie advokátů za demokracii a právní stát z Maďarska.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 721-04/2024** v navrženém znění.

8f) Shrnutí činnosti bruselské zástupkyně a Aktuality z EU za březen 2024

Předseda s odkazem na podkladové materiály navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí shrnutí činnosti bruselské zástupkyně a Aktuality z EU za březen 2024, jež jsou přílohou tohoto zápisu.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 722-04/2024** v navrženém znění.

9. Různé

Neprojednané body z březnové schůze představenstva:

9a) Návrh na zřízení poradního orgánu pro advokátní koncipienty a mladé advokáty (JUDr. Němec)

Projednání tohoto bodu bylo z časových důvodů odročeno na květnovou schůzi představenstva.

9b) Revize pravidel pro vstup ČAK jako vedlejšího účastníka do soudních řízení

Projednání tohoto bodu bylo z časových důvodů odročeno na květnovou schůzi představenstva.

9c) Nabídky Atlas Consulting spol. s r.o. – advokátní aplikace / stálé odborné partnerství (JUDr. Sokol)

Projednání tohoto bodu bylo z časových důvodů odročeno na květnovou schůzi představenstva.

Nové body:

9d) Projekt ConceptNote DIGIT

JUDr. Maisner informoval o nabídce Masarykovy univerzity v Brně ke společné účasti na vzdělávacím projektu ConceptNote DIGIT s tím, že MUNI bude v této souvislosti žádat o grant. V souhlasném případě ČAK by advokáti mohli zdarma participovat na některých přednáškách v oblasti technologického práva.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory schvaluje účast ČAK v projektu ConceptNote a zaslání podpůrného dopisu na Masarykovu univerzitu v Brně.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 723-04/2024** v navrženém znění.

9e) Konference Information Security 2 (IS2) – žádost o poskytnutí záštity a finančního příspěvku

JUDr. Maisner informoval o žádosti společnosti TATE International (nezávislá společnost zaměřující se na pořádání vzdělávacích a odborně-společenských akcí a vydavatelskou činnost v oblasti ICT a kyberbezpečnosti) o záštitu a podporu XXV. ročníku mezinárodní konference IS2 – Information Security Summit, která se bude konat v Praze v květnu 2024. Společnost TATE International požádala o finanční podporu ve výši 50 000 Kč.

Po projednání věci předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory schvaluje udělení záštity konferenci IS2 a neschvaluje poskytnutí finančního příspěvku této konferenci ve výši 50 000 Kč.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 724-04/2024** v navrženém znění.

9f) Compliance program / Etický kodex zaměstnance – rozšíření působnosti na členy orgánů ČAK

Projednání tohoto bodu bylo z časových důvodů odročeno na květnovou schůzi představenstva.

9h) Návrh advokáta na vstup ČAK do řízení ve věci úschovy

Projednání tohoto bodu bylo z časových důvodů odročeno na květnovou schůzi představenstva.

9g) Podnět advokátky na vstup ČAK do řízení o ústavní stížnosti ve věci vyloučení z obhajoby

JUDr. Čáp seznámil představenstvo s podstatnými body věci, v níž advokátka podala ústavní stížnost poté, kdy v trestní věci Nejvyšší soud odmítl dovolání, jež advokátka podávala jako obhájkyně obviněného. Své rozhodnutí soud odůvodnil tím, že dovolání nebylo podáno prostřednictvím obhájce, neboť advokátka dle jeho názoru nemohla podat dovolání jako obhájkyně tohoto obviněného, neboť byla vyloučena z obhajoby.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory souhlasí, aby ČAK požádala Ústavní soud o přiznání postavení vedlejšího účastníka v řízení vedeném pod sp. zn. III. ÚS 129/24 a pověřuje tajemníka, aby zaslal Ústavnímu soudu příslušné podání.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 725-04/2024** v navrženém znění.

9h) Stížnost advokáta na postup kárných orgánů

Projednání tohoto bodu bylo z časových důvodů odročeno na květnovou schůzi představenstva.

9i) Podnět InsolCentra – neobjektivní informování ČT o problematice zadlužení občanů

Projednání tohoto bodu bylo z časových důvodů odročeno na květnovou schůzi představenstva.

9j) Vězeňská služba – žádost o finanční příspěvek na zřízení pietního místa

JUDr. Čáp přednesl žádost generálního ředitele Vězeňské služby o příspěvek na zřízení pietního místa v prostorách pankrácké věznice, které bude připomínat památku 66 vězňů a popravených odpůrců komunismu, jejichž zpopelněné ostatky byly v roce 1961 rozsypany na bývalém popravišti v pankrácké věznici a v loňském roce zpětně identifikovány. Součástí pietního místa bude náhrobní pamětní deska se jmény všech obětí.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory souhlasí, aby ČAK poskytla Vězeňské službě ČR finanční příspěvek ve výši 50 000 Kč na zřízení pietního místa v prostorách pankrácké věznice.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 6

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 726-04/2024** v navrženém znění.

Poté, v 16.55 hodin předseda poděkoval přítomným za účast a schůzi představenstva ukončil.

Zapsala: Mgr. Lenka Vobořilová

Správnost zápisu ověřil: JUDr. Petr Čáp, tajemník ČAK

Přílohy:

Shrnutí činnosti bruselské zástupkyně za březen 2024 (pro informaci)

Stálá zástupkyně se dne 8. března společně s JUDr. Mokřým zúčastnila za ČAK tzv. country visit k dovysvětlení a doplnění příspěvku ČAK pro přípravu Zprávy o právním státu Komise. Jednání proběhlo úspěšně, zástupci Komise měli doplňující dotazy na systém poskytování bezplatné právní pomoci v ČR, podfinancování oblasti spravedlnosti, stavu projednávání navýšení novely zákona o advokacii a advokátního tarifu a digitalizace justice v ČR. Zástupkyně před tímto jednáním zpracovala písemně přípravu odpovědí na zaslané otázky.

Zástupkyně se dne 11. března zúčastnila jednání pracovní skupiny CCBE pro zacílení přípravy advokátů na implementaci nařízení e-evidence. V rámci jednání bylo navázáno na první jednání pracovní skupiny. S ohledem na to, že v řadě zemí již probíhají práce na přípravě prováděcích předpisů k nařízení, bylo dohodnuto, jak bude práce rozdělena tematicky i časově. Po podrobné analýze nařízení, která již byla z větší části zpracována je potřeba zaměřit se na stávající judikaturu v této oblasti + EIO; na dopady na profesní tajemství a nedostatky, které je potřeba podchytit. Relevantní je i hledisko přípustnosti důkazů a dále vyjasnění postupu, jakým způsobem mohou advokáti žádat o vydání příkazu; vyjasnit postup oznamování a identifikace mezer a případné zapojení do řádného provádění nařízení. Stálá zástupkyně zdůraznila, že mnoho údajů je uloženo v Irsku a že bychom měli zvážit zapojení této jurisdikce. Navrhla také zapojit soudy a zabývat se lhůtami pro provedení příkazů k předložení (10 dní).

Zástupkyně v návaznosti na rozhodnutí představenstva zpracovala stanovisko ČAK k předběžné otázce SDEU ve věci C- 807/23. Stanovisko bylo odesláno Ministerstvu spravedlnosti k posouzení, to jej v téže podobě, s výjimkou vypuštění komparativní pasáže s českým právem předalo k posouzení Ministerstvu zahraničních věcí.

Zástupkyně komunikovala se Soudním dvorem EU ohledně organizaci Studijní návštěvy advokátů do Lucemburku a dále ohledně posílení další spolupráce – soudci projeví zájem. Zástupkyně následně věc projednala s JUDr. Miketou a v následujících týdnech připraví s Ing. Matouškovou plán možných akcí.

Zástupkyně se dále dne 13. března zúčastnila jednání finančního výboru CCBE, v rámci kterého se finalizovala účetní závěrka pro rok 2023, došlo k vypořádání připomínek auditorů a zástupkyně byla doporučena pro kandidaturu na předsedkyni výboru. Po projednání záležitosti s vedoucím české delegace při CCBE a vedením ČAK bylo rozhodnuto, že s ohledem na pracovní vytížení se zástupkyně o tuto pozici ucházet nebude, nicméně s ohledem na informační tok a možnost ovlivnit odpovědné financování CCBE bude na další dva roky kandidovat na členku výboru.

Zástupkyně se dne 14. března zúčastnila jednání výboru CCBE pro mladé právníky, v rámci kterého došlo k vyhodnocení odpovědí z dotazníku ohledně zastoupení mladých právníků v advokátních komorách a organizacích a rozdělení následné práce do menších pracovních skupin ohledně 4 zvolených prioritních témat na další období. Následně francouzská kolegyně odprezentovala zprávu CNB, která zkoumá na úrovni profese ve Francii rizikové faktory, které ovlivňují psychický stav advokátů, identifikuje stávající iniciativy, které umožňují a monitorují úroveň stresu, a navrhuje doporučení zaměřená na zlepšení a zvýšení atraktivity profese.

Ve středu 20. března se zástupkyně zúčastnila každoročního bilaterálního jednání CCBE s Agenturou EU pro základní práva (FRA). V rámci jednání obě organizace představily své aktivity a budoucí priority v mnoha oblastech migrace, spravedlnosti (digitalizace justice/nové technologie/ovlivnění spravedlnosti umělou inteligencí), trestní právo, prosazování principů právního státu, nástroje ochrany v rámci Listiny základních práv EU a dostupná školení, životního prostředí a změny klimatu, apod. FRA velice poděkovala CCBE za kvalitní dosavadní pravidelnou spolupráci a uvedla, že i za nového vedení v ní chtějí pokračovat. Sladění agend je pro pravidelné přispívání ke konkrétním tématům zásadní.

Zástupkyně se téhož dne zúčastnila prvního jednání Nově ustavené pracovní skupiny CCBE pro budoucí strategii, kam byl zvolena Předsednictvím CCBE. Cílem prvního jednání bylo upřesnit mandát výboru a pracovní postup. Předseda CCBE zmínil, že by rád postupoval rychle, aby do konce jeho mandátu byl na stole konkrétní výsledek. Výbor se dohodl, že práce bude rozdělena do třech fází – co je opravdu potřeba změnit, navrhnout konkrétní řešení; a to včetně způsobů udržitelného financování. Zástupkyně již na prvním jednání navrhla celou řadu podnětů – např. přezkoumat priority a práce výborů/pracovních skupin, aby se zjistilo, zda je možné uvolnit některé zdroje a zda je práce v souladu se statutárními cíli a činnostmi CCBE. V této souvislosti bylo upřesněno, že by měl být vyjasněn a jasně definován úkol CCBE (co má CCBE plnit pro své členy a členy členů) + flexibilně dle priorit přesouvat legal advisory na konkrétní práci, je-li to třeba; automatizace psaní zápisů z jednání; rozdělení témat nepřilíš aktivního výboru; apod. Členové skupiny se shodli, že není zájem jít cestou IBA. Byla vznesena otázka, zda by se CCBE měla řídit přáním Komise nebo jiných institucí. Byl vysvětlen původ iniciativy, totiž že nevychází z krize identity, ale z růstu a úspěchů CCBE v posledních letech, jakož i z potřeby dělat ještě více věcí s ohledem na různé nové výzvy. Za tímto účelem je třeba posoudit, jak se CCBE může reorganizovat, aby si zachovala schopnost plnit své závazky, dosahovat svých cílů a přizpůsobovat se vyvíjejícím se okolnostem. Bylo zdůrazněno, že CCBE nikdy nebude poskytovatelem informačních technologií nebo odborné přípravy, ale bude nadále vykonávat politickou činnost. Pokud jde o odbornou přípravu, CCBE bude pouze spravovat finanční prostředky EU, které budou moci národní bary využívat ke své odborné přípravě. Tím, že by CCBE byla schopna získávat a spravovat finanční prostředky pro ostatní, aby mohli provádět školení, by Komisi ukázala, jak je důležitá. Úkolem CCBE je zajistit, aby bylo školení poskytováno a aby byl dostatek finančních prostředků z EU na školení advokátů, takže tím pomáhá na vnitrostátní úrovni, kde má CCBE stanovené politické cíle. Problémem je, že nyní CCBE dospěla k tomu, že Komise může být ochotna poskytnout více peněz/financí, a je třeba

zjistit, jak by to mělo být řízeno s ohledem na vztah s ELF. Bylo zopakováno, že ELF je nástrojem CCBE a CCBE je hlavním partnerem pro jednání s orgány EU, jehož úkolem je zajistit dostatek finančních prostředků na vzdělávání právníků. Zástupkyně v tomto smyslu uvedla že webináře a konference pořádané CCBE nejsou ve skutečnosti školením (jedná se spíše o komunikační akci) a že by se mohlo rozlišovat mezi tímto školením a školením ELF, které cílí na advokáty, zatímco akce CCBE jsou nástrojem lobbistické činnosti CCBE, neboť umožňují kontakt a prezentaci organizace, jakož i zlepšení vztahů s orgány EU a lobbování za názory CCBE ("příležitost předávat zprávy"). Další dvě jednání pracovní skupiny jsou naplánovány na druhou polovinu dubna.

Zástupkyně se dne 21. března zúčastnila jednání AML výboru CCBE. Výbor projednal návrh dokumentu o dohledu na základě odpovědí delegací k dotazníku týkajícího se dohledu nad AML ze strany advokátních komor. Text bude v částech zmíněných na zasedání upraven a čísla budou překontrolována. Upravená verze bude členům rozeslána. Cílem je předložit dokument ke schválení na květnovém plenárním zasedání. Bylo rozhodnuto uspořádat interní kulatý stůl týkající se hlášení podezřelých transakcí během jednoho z příštích zasedání. Členové diskutovali o klíčových prvcích balíčku AML – podrobný zápis z jednání je k dispozici. Diskuse o implementaci bude pokračovat v následujících měsících. Další diskuse proběhla ohledně potenciálního projektu s Transcrime a názory se rozdělily. Tento bod byl rovněž určen k diskusi delegací během zasedání stálého výboru tentýž den. Výbor byl informován o aktuálním stavu připravovaného SNRA a nadcházejícího konzultačního fóra FATF pro soukromý sektor. Výbor byl dále informován o nedávném vývoji na Kypru a v Portugalsku. Bude rovněž prověřeno, zda a jak by CCBE mohla podpořit kyperskou advokátní komoru.

Dne 21. v odpoledních hodinách a dne 22. března se zástupkyně zúčastnila spolu s JUDr. Mokrým zasedání Stálého výboru CCBE v Bruselu. Podrobný zápis z jednání byl celé delegaci rozeslán a je k dispozici na odboru MEZ.

Dne 25. března se zástupkyně zúčastnila výboru PD Lux, který pracuje na připomínkách reformy Soudního dvora EU, které jsou průběžně zapracovávány.

Dne 27. března se zástupkyně zúčastnila pracovní skupiny o přípravě Evropské úmluvy o advokátní profesi. V rámci tohoto jednání členové skupiny zpracovali připomínky k textu Úmluvy i vysvětlující zprávy – jedná se o jednu z posledních příležitostí, než bude finální podoba předložena k posouzení a schválení CDCJ, výboru ministrů a parlamentnímu shromáždění RE. Finální podoba připomínek byla následně zaslána k elektronickému hlasování delegacím.

Zástupkyně v daném období pracovala na přípravě podkladů pro jednání představenstva, vypracovala Aktuality z EU za březen 2024. Zástupkyně dále kontinuálně informuje (nejen) členy ČAK. Je nadále k dispozici všem členům představenstva ČAK a expertním výborům a uvítá jakékoliv ad hoc podněty, otázky, či postřehy, ať už z již sledovaných témat, či nových,

jež nebyly dosud diskutovány. V případě zájmu zástupkyně ráda poskytne více informací o uvedených výstupech i další souvislosti.

Aktuality z Evropské unie od Stálého zastoupení ČAK v Bruselu

(březen 2024)

★ Manifest Rady evropských advokátních komor (CCBE) před volbami do Evropského parlamentu

S ohledem na volby do Evropského parlamentu v roce 2024 a na příští Evropskou komisi vyzývá CCBE formou manifestu orgány Evropské unie, aby ve svých politických programech upřednostnily pět klíčových bodů, které jsou zásadní pro zajištění základu spravedlivého a účinného soudního systému, který dodržuje zásady spravedlnosti, základních práv a právního státu. Těchto pět klíčových bodů, které CCBE v manifestu podrobněji rozebírá, zahrnuje: nutnost zajistit, aby se legislativní proces EU řídil normami, které mají pozitivní dopad na výkon spravedlnosti; přiměřené zdroje pro soudní systém; účinný a dobře zajištěný systém právní pomoci; komplexní vzdělávání advokátů; řádné uplatňování procesních záruk v trestních věcech. V době, kdy dodržování zásad právního státu nelze považovat za samozřejmost, je více než kdy jindy důležité proměnit závazky v konkrétní úsilí o vytvoření justičního rámce, který bude spravedlivý, bude odrážet hodnoty EU a bude pevně zakotven v evropském právním systému a procesu spolupráce.

Manifest CCBE je k dispozici v angličtině zde:
<https://online.fliphtml5.com/anccs/bmfw/#p=2>

★ Bulharsko a Rumunsko jsou nyní součástí Schengenu

Dne 31. března se Bulharsko a Rumunsko staly členy Schengenského prostoru. V obou členských státech budou platit schengenská pravidla včetně vydávání schengenských víz a budou zrušeny kontroly na vnitřních vzdušných a námořních hranicích. Rada EU bude nyní

muset přijmout rozhodnutí, aby stanovila datum zrušení kontrol na vnitřních pozemních hranicích mezi Bulharskem, Rumunskem a ostatními zeměmi schengenského prostoru. Komise bude i nadále poskytovat veškerou potřebnou podporu předsednictví Rady, aby bylo zajištěno, že rozhodnutí o pozemních hranicích bude moci být přijato v roce 2024.

Podrobnější informace jsou k dispozici v angličtině zde:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_24_1722

Komisař pro spravedlnost Reynders dočasně uvolněn z práce kvůli kandidatuře na pozici Generálního tajemníka Rady Evropy

Komisař Reynders informoval předsedkyni von der Leyenovou, že Výbor ministrů Rady Evropy jej 25. března doporučil Parlamentnímu shromáždění této organizace na post generálního tajemníka, a požádal o neplacené volno po dobu kampaně od 25. dubna do dne zvolení nového generálního tajemníka Rady Evropy. S ohledem na závazek komisaře Reynderse, že se do 25. dubna zdrží přímé i nepřímé účasti na jakékoli činnosti související s volební kampaní a že zajistí, aby žádná taková činnost nebyla prováděna jeho jménem, jakož i na jeho ujištění, že přijme veškerá další opatření, která mohou být nezbytná k tomu, aby se předešlo jakémukoli dojmu střetu zájmů, mu předsedkyně udělila neplacené volno, přičemž zdůraznila, že během tohoto období se nadále uplatňují příslušná ustanovení Smluv a Kodexu chování členů Komise. Předsedkyně zejména zdůraznila povinnost nevyužívat v tomto období lidské ani materiální zdroje Komise, povinnost nadále dodržovat zásady důvěrnosti a kolegiality, jakož i obecné povinnosti stanovené v čl. 2 odst. 2 a 5 kodexu chování.

Podrobné informace jsou k dispozici v angličtině zde:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/statement_24_1769

Vize EU pro venkovské oblasti

Venkovské oblasti EU pokrývají 83 % území EU a téměř 1 ze 3 Evropanů žije ve venkovských oblastech. V červnu 2021 stanovila Evropská komise po rozsáhlých konzultacích dlouhodobou vizi pro venkovské oblasti EU do roku 2040. V zájmu dosažení stanovených cílů se Komise zavázala zahájit pakt o venkově s cílem mobilizovat veřejné orgány a zúčastněné strany, aby jednaly v souladu s potřebami a ambicemi obyvatel venkova. Zavedla rovněž akční plán EU pro venkov, jehož součástí je 30 opatření, jež má Komise provést v celé řadě oblastí politiky EU.

Zpráva Komise z 27. března je první zprávou o provádění vize pro venkov, která nabízí první pohled na dosavadní pokrok a úvahy o budoucích směrech. Mezi hlavní úspěchy dosavadní

dlouhodobé vize patří: spuštění platformy pro oživení venkova; zahájení 60 projektů v oblasti výzkumu a inovací na venkově s rozpočtem 253 milionů EUR, které přímo přispívají k rozvoji venkovských oblastí; podpora provádění iniciativy LEADER a vedení přibližně 150 komunit k vytváření inteligentních vesnic; vyčlenění celkové částky 23,5 miliardy EUR na granty a půjčky pro oblasti s nedostatečným pokrytím; zlepšení venkovské mobility a plánování cestovního ruchu prostřednictvím specializované evropské sítě pro venkovskou mobilitu; vytvoření poradenského centra venkovského energetického společenství; podpora čtyř specializovaných projektů na pomoc rozvoji sociální ekonomiky ve venkovských oblastech; zvýšení dostupného počtu datových souborů pro venkovské oblasti a přístupu k příslušným údajům o venkově; a spuštění souboru nástrojů pro venkov s cílem usnadnit venkovským oblastem přístup k finančním prostředkům EU a optimální kombinaci s finančními prostředky EU pro venkovské oblasti.

Podrobnější informace jsou k dispozici v angličtině zde: https://rural-vision.europa.eu/rural-vision/long-term-vision-eus-rural-areas-key-achievements-and-ways-forward_en

Komise představila plány pro evropský diplom

Komise dne 27. března předložila tři iniciativy na podporu nadnárodní spolupráce mezi vysokoškolskými institucemi, jejichž konečným cílem je vytvoření evropského diplomu. Dobrovolný společný evropský diplom by pro studenty i vysokoškolskou komunitu znamenal velký přínos. Podpořil by vzdělávací mobilitu v rámci EU a posílil by průřezové dovednosti studentů. Pomohl by také uspokojit poptávku na trhu práce a zvýšit atraktivitu absolventů pro budoucí zaměstnavatele. To by pak lákalo studenty z celého světa, což by dále posilovalo evropskou konkurenceschopnost. Uvedené tři iniciativy se zaměřují na vyřešení právních a administrativních bariér, které na partnerských univerzitách dosud bránily zřízení konkurenceschopných společných studijních programů na bakalářské, magisterské nebo doktorandské úrovni. Návrhy staví na institucionální autonomii univerzit a akademické svobodě, ale přitom plně respektují kompetence členských států a regionálních samospráv v oblasti vysokoškolského vzdělávání. Dnes představený plán pro evropský diplom připravuje půdu pro nový typ společného programu, který bude poskytován na dobrovolné bázi na národní, regionální nebo institucionální úrovni a na základě společných kritérií dohodnutých na evropské úrovni. Ve sdělení je navržena konkrétní cesta spolupráce mezi členskými státy EU a vysokoškolským odvětvím směrem k vytvoření evropského diplomu, který bude automaticky uznáván v celé EU. S ohledem na různorodost systémů vysokoškolského vzdělávání v Evropě navrhuje Komise postupné přibližování členských států k evropskému diplomu, prostřednictvím tzv. přípravné evropské značky a nového typu kvalifikace – evropského diplomu. V roce 2025 hodlá Komise v rámci programu Erasmus+ zahájit projekty „cest k evropskému diplomu“, které členskými státy a jejich akreditačním agenturám a agenturám pro zajišťování kvality, univerzitám, studentům a ekonomickým a sociálním partnerům poskytnou finanční pobídky.

Podrobné informace jsou k dispozici v angličtině zde: <https://education.ec.europa.eu/news/commission-presents-a-blueprint-for-a-european-degree>

Komise zveřejnila v rámci aktu o digitálních službách pokyny ke zmírnění systémových rizik on-line pro volby

Komise dne 26. března zveřejnila pokyny k doporučeným opatřením pro velmi velké online platformy a vyhledávače ke zmírnění systémových rizik on-line, která mohou mít dopad na integritu voleb, s konkrétními pokyny pro nadcházející volby do Evropského parlamentu v červnu. Podle aktu o digitálních službách mají určené služby s více než 45 miliony aktivních uživatelů v EU povinnost zmírnit rizika spojená s volebními procesy a zároveň chránit základní práva, včetně práva na svobodu projevu.

Cílem pokynů je: posílit interní procesy, mimo jiné zřízením interních týmů s odpovídajícími zdroji, s využitím dostupných analýz a informací o místních rizicích specifických pro daný kontext a o využívání jejich služeb uživateli k vyhledávání a získávání informací před volbami, v jejich průběhu a po nich; provádět opatření ke zmírnění rizik specifických pro volby přizpůsobená každému jednotlivému volebnímu období a místnímu kontextu jako jsou iniciativy v oblasti mediální gramotnosti, přizpůsobení doporučujících systémů s cílem posílit postavení uživatelů, omezení zpeněžování a virality obsahu, který ohrožuje integritu volebních procesů. Kromě toho by politická reklama měla být jasně označena v očekávání nového nařízení o transparentnosti a cílení politické reklamy. Zvláštní zmírňující opatření musí být přijaty v souvislosti s generativní UI.

Podrobné informace jsou k dispozici v angličtině zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_1707

Nástroj EU pro technickou podporu – vybrané projekty členských států

Komise dne 26. března vybrala nové kolo 170 projektů v rámci Nástroje pro technickou podporu s cílem podpořit členské státy při navrhování a provádění celkem 307 reforem v roce 2024, které posílí konkurenceschopnost, odolnost a modernizaci členských států, včetně reforem v oblasti justice. Nástroj pro technickou podporu je nástroj EU založený na poptávce, který orgánům členských států, které každoročně žádají o podporu, poskytuje odborné znalosti přizpůsobené konkrétním potřebám. Nemá podobu finanční podpory, ale spočívá v poskytování vysoce kvalitních a přizpůsobených odborných znalostí a znalostí a může mít podobu strategického nebo technického poradenství, studií posuzujících potřeby reforem, odborné přípravy nebo misí odborníků v dané zemi. Součástí nástroje je tedy individuálně uzpůsobená technická podpora s cílem pomoci jim navrhnout a provést reformy, které potřebují, a naplňovat tak vnitrostátní priority a priority EU v praxi. Reformy budou i nadále upřednostňovat modernizaci orgánů veřejné správy členských států v souladu se sdělením Komise o posílení evropského správního prostoru (ComPAct), které bylo přijato na konci roku 2023.

V roce 2024 bude Nástroj pro technickou podporu podporovat výměny státních zaměstnanců v rámci iniciativy pro spolupráci veřejné správy (PACE), což je iniciativa zahájená na podporu vzájemného učení mezi úředníky z různých členských států. 31 % vybraných reforem se zaměří na přechod na hospodářství s nulovými čistými emisemi. 27 % vybraných reforem se týká digitální transformace - jak může umělá inteligence pomoci bezpečně a účinně

zpracovávat údaje v oblasti sociálního zabezpečení, sociálního zabezpečení a zaměstnanosti, a jak mohou zajistit, aby orgány veřejné správy prosazovaly rovnost žen a mužů a zároveň využívaly prvky umělé inteligence. Nástroj pro technickou podporu se bude rovněž zabývat digitální finanční gramotností s cílem pomoci členským státům a občanům přizpůsobit se rostoucímu využívání digitálních kanálů k dokončení složitých finančních transakcí, jako jsou úspory, důchody a investice. Nástroj pro technickou podporu z roku 2024 rovněž řeší a zmírňuje dopad demografických změn v několika odvětvích, jako jsou systémy zdravotnictví a sociálního zabezpečení, migrace a veřejná politika a sestavování rozpočtu.

Podrobnější informace o vybraných projektech ČR jsou k dispozici v angličtině zde: https://reform-support.ec.europa.eu/our-projects/country-factsheets/czechia_en

Akční plán Komise pro řešení nedostatku pracovních sil a dovedností

Komise dne 20. března předložila akční plán pro řešení nedostatku pracovních sil a dovedností a navrhuje spolupracovat s členskými státy a sociálními partnery na řešení těchto problémů v nadcházejících měsících a letech. Akční plán je součástí strategie EU na posílení její konkurenceschopnosti a zvýšení její hospodářské a sociální odolnosti.

Ve všech členských státech bezmála deset let narůstá nedostatek pracovních sil a dovedností. Důvodem jsou demografické změny, poptávka po nových dovednostech v souvislosti s technologickým rozvojem a ekologickou a digitální transformací, snaha o další rozvoj vlastního průmyslu, potřeby v oblasti obrany a bezpečnosti a výzvy týkající se pracovních podmínek v některých odvětvích a lokalitách. Komise určila 42 „nedostatkových“ profesí, přičemž mezi členskými státy existují určité rozdíly.

Podrobnější informace včetně seznamu nedostatkových profesí a návrhu nařízení jsou k dispozici v češtině zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_24_1507

Komise připravuje předvstupní reformy a přezkumy předvstupní politiky

Komise dne 20. března přijala sdělení o předvstupních reformách a přezkumech předvstupní politiky. Tento dokument je příspěvkem k probíhající diskusi o vnitřních reformách, které bude EU muset provést v oblasti politik, rozpočtu a správy věcí veřejných, aby se připravila na rozšířenou Unii. Zabývá se důsledky rozšířené EU ve čtyřech hlavních oblastech – hodnoty, politiky, rozpočet a správa věcí veřejných

Podrobnější informace jsou k dispozici v češtině zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_24_1568

Opatření Komise ke zlepšení kvality stáží v EU

Evropská komise dne 20. března zveřejnila opatření a navrhuje zlepšit pracovní podmínky stážistů, včetně odměňování, inkluze a kvality stáží v EU. Iniciativa zahrnuje návrh směrnice o zlepšení a prosazování pracovních podmínek pro stážisty a boji proti zakrývání řádných pracovních poměrů stážemi a návrh na novelizaci doporučení Rady k rámci kvality stáží z roku 2014 s cílem řešit otázky kvality a inkluze, jako je spravedlivé odměňování a přístup k sociální ochraně. Odhaduje se, že v roce 2019, což je poslední rok, pro který jsou dostupné spolehlivé údaje, bylo v EU 3,1 milionu stážistů. Přibližně polovina všech stážistů (1,6 milionu) se účastnila placené stáže.

Navrhovaná směrnice pomůže členským státům při zlepšování a prosazování kvalitních pracovních podmínek pro stážisty, jakož i v boji proti zakrývání řádných pracovních poměrů stážemi. Posílené doporučení Rady se vztahuje na všechny stážisty bez ohledu na jejich zaměstnanecký status, včetně stáží, které jsou součástí učebních plánů formálního vzdělávání a odborné přípravy, a stáží, které jsou povinné pro přístup ke konkrétním povoláním. Mezi klíčové prvky novelizovaného doporučení Rady patří: doporučení spočívající ve spravedlivém odměňování stážistů; zajištění přístupu stážistů k odpovídající sociální ochraně, včetně odpovídajícího rozsahu v souladu s vnitrostátními právními předpisy daného členského státu; určení mentora, který bude stážistům poskytovat cílenou podporu a poradenství; podpora rovného přístupu k příležitostem stáží prostřednictvím oslovení osob ve zranitelném postavení a zajištěním dostupnosti pracovišť pro stážisty se zdravotním postižením; umožnění hybridní práce a práce na dálku tím, že stážistům bude poskytnuto potřebné vybavení; zvýšení zaměstnatelnosti prostřednictvím dalšího profesního poradenství a pobídek pro poskytovatele stáží, aby po jejich skončení nabízeli stážistům pracovní místa v řádném zaměstnaneckém poměru.

Podrobnější informace jsou k dispozici v češtině zde:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_24_1489

Evropský parlament a Rada dosáhly předběžné dohody ohledně prosazování pravidel silničního provozu přes hranice

Dne 13. března dosáhly Evropský parlament a Rada předběžné dohody ohledně usnadnění prosazování pravidel silničního provozu přes hranice. Stávající pravidla EU týkající se přeshraničního prosazování právních předpisů pomohla zvýšit dodržování pravidel bezpečnosti silničního provozu ze strany zahraničních řidičů. Nicméně v roce 2019 bylo přibližně 40 % přeshraničních trestných činů stále spácháno bez trestně, a to buď proto, že pachatel nebyl identifikován, nebo proto, že platba pokuty nebyla vymáhána. Dnešní dohoda se těmito otázkami zabývá novými ustanoveními, která zlepšují spolupráci mezi členskými státy. Kromě automatizované výměny informací mezi vnitrostátními orgány se zavádějí postupy vzájemné pomoci za účelem identifikace pachatele a vymáhání pokut. Kromě nejčastějších a nejzávažnějších přestupků, jako je překročení povolené rychlosti, řízení pod vlivem alkoholu a drog, bude spolupráce mezi vnitrostátními orgány zahrnovat také: nedodržení dostatečné vzdálenosti mezi vozidly, nebezpečné předjíždění, nebezpečné parkování, jízdu

špatným směrem; nedodržování pravidel pro používání nouzových koridorů, nedodržování omezení přístupu vozidel souvisejících s bezpečností silničního provozu uplatňovaných na oblasti (školní zóny, pěší zóny a cyklistické pruhy) nebo použití přetíženého vozidla.

Podrobné informace jsou k dispozici v češtině zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_24_1401

Politická dohoda EP a Rady o evropském prostoru pro zdravotní data

Evropský parlament a Rada dosáhly dne 15. března politické dohody o evropském prostoru pro zdravotní data (EHDS), který je jedním z hlavních stavebních kamenů silné evropské zdravotní unie. Dohoda stanoví jasná pravidla pro využívání zdravotních dat pro lepší poskytování zdravotní péče, výzkum, inovace a tvorbu politik. Nové nařízení využije potenciál, který nabízí bezpečná a zabezpečená výměna, používání a opakované použití zdravotních dat, a zároveň zajistí plný soulad s vysokými standardy EU v oblasti ochrany údajů. Občané budou mít okamžitý a snadný přístup ke svým digitálním zdravotním datům bez ohledu na to, kde se nacházejí v EU. Zdravotničtí pracovníci budou mít přístup ke zdravotní dokumentaci pacienta, bude-li to nezbytné pro léčbu v jiném členském státě, což umožní rozhodování založené na důkazech, a to v plném souladu s pravidly EU pro ochranu údajů. EHDS rovněž vytváří silný právní rámec pro opakované použití zdravotních dat pro účely výzkumu, inovací a veřejného zdraví. Údaje pomohou rozvíjet životně zachraňující léčbu a personalizované léčivé přípravky, ale také zlepší připravenost na krize, a to za přísných podmínek zabezpečení údajů a přístupu k nim a při dodržování základních práv.

Návrh nařízení a podrobné informace jsou k dispozici v angličtině zde: https://health.ec.europa.eu/ehealth-digital-health-and-care/european-health-data-space_en

Hodnocení Komise o pokroku oblasti migrace a azylu

Komise dne 12. března zveřejnila Sdělení o pokroku v oblasti migrace a azylu. Pakt o migraci a azylu představila Komise v září 2020. O čtyři roky později dosáhly Evropský parlament a Rada politické dohody o jedenácti vzájemně propojených právních předpisech. Reformy poskytnou nezbytný rámec k zajištění spravedlivého a účinného řízení migrace, které bude společné pro všechny členské státy EU. Cílem paktu je posílení zabezpečení vnější hranice EU - nelegální migranti budou registrováni a prověřováni z hlediska totožnosti, bezpečnosti a zdraví. Ve druhé fázi bude řízení na hranicích povinné pro osoby, které pravděpodobně nepotřebují ochranu, představují bezpečnostní riziko nebo uvádějí orgány v omyl. Členské státy budou muset mít nezbytnou kapacitu a odpovídající podmínky pro přijímání žadatelů o azyl i zpracování jejich žádostí. Budou platit silné právní záruky, přičemž z řízení na hranicích

budou vyňaty nezletilé osoby bez doprovodu, pakliže nepředstavují bezpečnostní hrozbu. Všechny členské státy budou muset zajistit nezávislé sledování v zájmu dodržování základních práv na hranicích. Nová pravidla zavedou účinnější azylová řízení s kratšími lhůtami a přísnějšími pravidly pro žádosti, jež mají povahu zneužití, nebo následné žádosti. Tato pravidla jsou vyvážena významnými zárukami práv jednotlivců, včetně bezplatného právního poradenství ve všech řízeních. Zvláštní pozornost je věnována zranitelným skupinám zahrnujícím nezletilé osoby bez doprovodu, jakož i rodiny s dětmi. Nová pravidla rovněž stanoví celounijní normy pro podmínky přijímání a harmonizují kvalifikaci a práva osob požívajících mezinárodní ochrany. V Unii bude poprvé zaveden stálý mechanismus solidarity. Žádný členský stát nebude opomenut, ocitne-li se pod tlakem. Zároveň se bude každý členský stát flexibilně podílet na solidárním úsilí a bude si moci zvolit, jakým způsobem solidaritu projeví. Systém bude rovněž zahrnovat účinná pravidla pro odhalování a prevenci druhotného pohybu.

Souběžně s úspěšnou reformou právního rámce pracovala Komise s agenturami EU v oblasti vnitřních věcí (Frontex, Europol, ECAA) intenzivně na podpoře členských států při řešení okamžitých potřeb prostřednictvím operativních a cílených opatření. Opatření zahrnují i správy hranic pomocí technologicky nejpokročilejšího systému správy hranic na světě. Zahrnuje to modernizaci Evropského systému ostrahy hranic (EUROSUR), plán pro připravenost na migraci a pro migrační krize a aktualizovaný Vízový informační systém. Přes 90 % nelegálních migrantů přichází do EU prostřednictvím převaděčů. Navrhovaný balíček opatření proti převaděčství z roku 2023 aktualizuje právní rámec, který vznikl před 20 lety, a posiluje úlohu Europolu v boji proti převaděčství. Nový plán pro navrácení obsahuje opatření, která mají podporovat členské státy při urychlení návratů a usnadňování reintegrace. K uspíšení daného procesu rovněž přispívá to, že se častěji využívá vzájemné uznávání rozhodnutí o navrácení. Rozvoj legální migrace musí jít ruku v ruce s posílenou spoluprací v oblasti zpětného přebírání osob. Podle článku 25a vízového kodexu Komise pravidelně posuzuje spolupráci třetích zemí v oblasti zpětného přebírání osob a podává zprávy Radě.

Podrobnější informace jsou k dispozici v češtině zde: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-of-life/migration-and-asylum/new-pact-migration-and-asylum_cs#documents

Rada přijala postoj k modernizaci digitálních nástrojů v právu obchodních společností

Dne 14. února přijala Rada postoj k pozměňující směrnici za účelem dalšího rozšíření a modernizace využívání digitálních nástrojů a procesů v právu obchodních společností. Nová pravidla si kladou za cíl usnadnit dostupnost údajů o obchodních společnostech, posílit důvěru ve společnosti a jejich transparentnost ve všech členských státech, zlepšit propojení mezi orgány veřejné správy a zredukovat administrativní zátěž společností a dalších zúčastněných stran v přeshraničních situacích. V důsledku návrhu Komise bude více informací o společnostech zveřejněno na úrovni EU prostřednictvím systému propojení obchodních rejstříků (BRIS). Cílem směrnice je zajistit, aby údaje o společnostech v obchodních rejstřících byly přesné, spolehlivé a aktuální. Nová pravidla rovněž omezí administrativní zátěž v přeshraničních situacích, když společnosti využívají podnikové informace z obchodních rejstříků. Návrh například odstraňuje formality, jako je povinnost opatřit podnikové dokumenty apostilou, a podporuje praxi, kdy se při zakládání dceřiných společností a poboček v jiném členském státě určité administrativní postupy uplatní pouze jednou. Zavádí rovněž vícejazyčné osvědčení společnosti EU, které se bude používat v přeshraničních situacích.

Podrobnější informace jsou k dispozici v češtině zde:
<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2024/02/14/digital-transformation-in-enterprises-council-adopts-position-on-upgrading-digital-company-law-tools/>

Rada se dohodla na postoji ke shromažďování a sdílení údajů týkajících se krátkodobých pronájmů ubytování

Rada EU se dne 2. března dohodla na mandátu k jednání (obecném přístupu) o nařízení o shromažďování a sdílení údajů týkajících se služeb v oblasti krátkodobých pronájmů ubytování, který je součástí pokračujícího úsilí o podporu vyváženého ekosystému cestovního ruchu v EU. Údaje od online platform, které působí na trhu s krátkodobými pronájmů, nejsou v současné době standardizovány z důvodu rozmanitosti pravidel a různých metod stanovených členskými státy. Rada podporuje vytvoření rámce pro shromažďování a sdílení údajů na úrovni EU, který bude zahrnovat i ustanovení, jež lépe zohlední registrační systémy, které již v členských státech existují. Podle nových pravidel budou muset členské státy, které vyžadují údaje od platform, zřídit vnitrostátní „jednotné digitální kontaktní místo“ pro přenos údajů mezi online platformami pro krátkodobé pronájmů a orgány veřejné moci.

Více informací je k dispozici v češtině zde:
<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2023/03/02/council-agrees-position-on-data-collection-and-sharing-for-short-term-accommodation-rentals/>

Rada se dohodla na vyjednávacím postoji ke smlouvám o finančních službách uzavřeným na dálku

Rada EU se dne 2. března dohodla na svém postoji o směrnici o smlouvách o finančních službách uzavřených na dálku. Nová směrnice aktualizuje stávající právní předpisy EU, konkrétně směrnici z roku 2002 o uvádění finančních služeb pro spotřebitele na trh na dálku, s cílem nastolit rovné podmínky na vnitřním trhu pro finanční služby nabízené na dálku a zároveň zvýšit úroveň ochrany spotřebitele. S rozvojem informačních technologií se zvyšuje počet finančních služeb (úvěry, pojištění, investice nebo penzijní plány), které jsou nabízeny online, a smlouvy o těchto službách jsou uzavírány na dálku. Tento trend, který zesílil během pandemie, si vyžádal změny stávajících právních předpisů.

Návrh Komise předložený dne 11. května 2022 směrnici z roku 2002 zrušuje a modernizovaná ustanovení pro smlouvy o finančních službách uzavírané na dálku zavádí do horizontálně použitelné směrnice o právech spotřebitelů. Kromě toho se na finanční služby prodávané na dálku budou vztahovat některé články směrnice o právech spotřebitelů (např. pokud se týká telefonické komunikace, dodatečných plateb, vymáhání a sankcí). S cílem zajistit vysokou úroveň ochrany spotřebitele a zabránit riziku, že v některých zemích dojde ke snížení úrovně této ochrany, navrhuje Rada minimální harmonizaci, pokud jde o předmluvní závazky, která členským státům umožní mít zavedena přísnější vnitrostátní pravidla, než jsou pravidla

stanovená směrnicí. Postoj Rady vyjasňuje oblast působnosti směrnice a její „záchrannou síť“, která má fungovat zejména v případě finančních služeb, jež jsou z jiných odvětvových právních předpisů vyloučeny nebo na něž se tato směrnice vztahuje pouze částečně. Postoj Rady rovněž do směrnice o právech spotřebitelů doplňuje další ustanovení, která se vztahují na smlouvy o finančních službách uzavírané na dálku. Patří mezi ně ustanovení o telefonních smlouvách, setrvačném prodeji (nevyžádané dodání zboží nebo poskytnutí služeb potenciálním zákazníkům za účelem prodeje) nebo o možnosti členských států zavést do vnitrostátních právních předpisů jazykové požadavky týkající se předsměrných informací. V případě, že obchodník používá online nástroje typu robotického poradenství nebo chatovacích robotů, musí mít spotřebitel právo požádat o lidský zásah, aby porozuměl dopadům, které smlouva může mít na jeho finanční situaci.

Podrobné informace jsou k dispozici v češtině zde: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2023/03/02/council-agrees-negotiating-position-on-financial-services-contracts-concluded-at-a-distance/>

Rada přijala přepracovaný právní rámec pro evropské fondy dlouhodobých investic

Rada dne 7. března přijala přepracovaný regulační rámec pro evropské fondy dlouhodobých investic (ELTIF), díky němuž jsou tyto druhy investičních fondů atraktivnější. Fondy ELTIF jsou jediným druhem fondů, které jsou určeny pro dlouhodobé investice a mohou být distribuovány přeshraničně profesionálním i neprofesionálním investorům. Jelikož jsou fondy ELTIF koncipovány tak, aby zajišťovaly dlouhodobé investice, mají dobré předpoklady k tomu, aby pomohly financovat ekologickou a digitální transformaci.

Podrobnější informace jsou k dispozici v angličtině zde: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/european-capital-markets/>

Rada schválila společný postoj k Aktu o datech

Rada přijala dne 24. března společný postoj o návrhu právního předpisu týkajícího se harmonizovaných pravidel pro spravedlivý přístup k datům a jejich využívání (akt o datech). Prostřednictvím posíleného práva na přenositelnost zajistí akt o datech fyzickým osobám i podnikům větší kontrolu nad jejich daty, která budou moci snadno kopírovat či přenášet mezi jednotlivými službami, v nichž jsou tato data vytvářena prostřednictvím inteligentních přístrojů a zařízení. V neposlední řadě pak nový právní předpis posílí postavení spotřebitelů a podniků tím, že jim poskytne možnost vyjádřit se k tomu, jak lze nakládat s daty vytvořenými jejich připojenými výrobky. Nařízení zavádí ochranná opatření proti nezákonnému předávání dat ze strany poskytovatelů cloudových služeb a normy interoperability pro data, která mají být opakovaně používána mezi odvětvími.

Rada prostřednictvím svého znění některé části návrhu Komise pozměnila, mimo jiné pokud jde o tyto aspekty: přesnější vymezení oblasti působnosti nařízení; upřesnění

týkajících se vazeb mezi aktem o datech a stávajícími horizontálními a odvětvovými právními předpisy, jako jsou akt o správě dat a obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR); ochrana obchodního tajemství a práv duševního vlastnictví doplněná odpovídajícími ochrannými opatřeními proti zneužívání; usměrnění, pokud jde o přiměřenou odměnu za zpřístupnění dat a mechanismy pro řešení sporů; zpřesnění formulací týkajících se žádostí o sdílení dat ze strany subjektů veřejného sektoru na základě výjimečné potřeby; a jasnější a šířeji uplatnitelná ustanovení týkající se účinné změny služeb zpracování dat.

Podrobnější informace jsou k dispozici v angličtině zde:
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7413-2023-INIT/en/pdf>

Akt o umělé inteligenci finálně schválil Evropský parlament

Evropský parlament dne 13. března schválil Akt o umělé inteligenci. Nařízení, jehož znění bylo předběžně dohodnuto s členskými státy v prosinci, poslanci přijali 523 hlasy (46 bylo proti a 49 se zdrželo hlasování). Cílem přijatého textu je chránit základní práva, demokracii, právní stát a environmentální udržitelnost před vysoce rizikovou umělou inteligencí a zároveň podporovat inovace a zajistit Evropě v této oblasti vedoucí postavení. Nařízení stanoví povinnosti pro umělou inteligenci v závislosti na jejích potenciálních rizicích a míře dopadu. Nová pravidla zakazují některé aplikace umělé inteligence, které ohrožují práva občanů. Týká se to například systémů biometrické kategorizace, která je založená na citlivých charakteristikách, necíleného stahování snímků obličeje z internetu nebo kamerových záznamů za účelem vytvoření databází rozpoznávání obličeje. Zakázány budou také systémy rozpoznávání emocí na pracovišti a ve školách, hodnocení sociálního kreditu osob, prediktivní policejní práce (je-li založena výhradně na profilování určité osoby nebo posouzení jejích charakteristik) a umělá inteligence, která manipuluje s lidským chováním nebo zneužívá zranitelnosti lidí.

Používání systémů biometrické identifikace donucovacími orgány je v zásadě zakázáno, s výjimkou přesného výčtu úzce vymezených situací. Biometrickou identifikaci „v reálném čase“ lze použít pouze tehdy, jsou-li splněny přísné záruky, např. pokud je její použití časově a geograficky omezeno a bylo k němu předem vydáno zvláštní soudní nebo správní povolení. V praxi se to může týkat například pátrání po pohřešovaných osobách nebo předcházení teroristickým útokům. Používání biometrické identifikace až zpětně je považováno za vysoce rizikové a lze se k němu uchýlit pouze po předchozím soudním povolení v souvislosti s trestnými činy.

Jasně povinnosti jsou stanoveny i pro další vysoce rizikové systémy umělé inteligence (vzhledem k tomu, že jejich používání může vést k významnému poškození zdraví, bezpečnosti, základních práv, životního prostředí, demokracie a právního státu). Za vysoce rizikové je považováno například využívání umělé inteligence v oblasti kritické infrastruktury, vzdělávání a odborné přípravy, zaměstnanosti, základních soukromých

a veřejných služeb (jako je zdravotní péče či bankovníctví), vymáhání práva, migrace a správy hranic, spravedlnosti a demokratických procesů (např. ovlivňování voleb). Rizika těchto systémů je třeba posuzovat a snižovat, například prostřednictvím záznamů o jejich používání, úsilí o transparentnost a přesnost a zajištění lidského dohledu. Občané budou mít právo podávat na systémy umělé inteligence stížnosti a znát důvody rozhodnutí, která byla učiněna na základě vysoce rizikových systémů a mají dopad na jejich práva.

Obecné systémy umělé inteligence a modely, na nichž jsou založeny, musí splňovat určité požadavky na transparentnost včetně dodržování autorského práva EU a zveřejňování podrobných shrnutí obsahu použitého pro trénování. Výkonnější modely umělé inteligence pro obecné účely, které by mohly představovat systémová rizika, budou podléhat dodatečným požadavkům, k nimž patří například hodnocení modelů, posuzování a zmírňování jejich systémových rizik a hlášení incidentů. „Deepfakes“, tedy uměle vytvořené nebo zmanipulované obrázky, audio nebo video nahrávky, musí být jako takové jasně označeny. Členské státy budou mít povinnost zajistit, aby měly malé a střední podniky a startupy ještě před uvedením svých produktů na trh možnost vyvíjet a trénovat inovativní umělou inteligenci na tzv. regulačních pískovištích a mohly ji testovat v reálných podmínkách.

Nařízení vstoupí v platnost dvacet dní po vyhlášení v Úředním věstníku a bude plně použitelné 24 měsíců po svém vstupu v platnost, s výjimkou: zákazu nepřijatelných praktik, který se použije šest měsíců po vstupu nařízení v platnost; kodexů správné praxe (devět měsíců po vstupu v platnost); pravidel pro obecné systémy umělé inteligence včetně jejich správy (12 měsíců po vstupu v platnost) a povinností pro vysoce rizikové systémy (36 měsíců).

Text Aktu o umělé inteligenci je k dispozici v češtině zde: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2024-0138_CS.pdf

Evropský zatykáací rozkaz: Respektování práv přes hranice

Dne 24. března zveřejnila Agentura EU pro základní práva (FRA) svou zprávu ohledně průběhu a efektivity řízení o evropském zatykáací rozkazu. Zpráva zkoumá práva obviněných - osob, na které byl vydán zatykač - a jejich uplatňování v praxi. Může se jednat o podezřelé nebo odsouzené osoby, které uprchly ze země. Zpráva se zabývá tím, co se děje v zemi, která zatykač vydává, a v zemi, která jej vykonává. Uvádí skutečné problémy, jak je země řeší, a navrhuje v oblasti respektování práv - pro přeshraniční spolupráci je důležitá vzájemná důvěra a uznání mezi vnitrostátními soudními systémy. To však může vést k tomu, že soudci přehlížejí osobní okolnosti, jako je špatný zdravotní stav, jejich rodinná situace nebo podmínky zadržení v zemi, která zatykač vydala. Země by měly při rozhodování o vydávání posuzovat širší důsledky přeshraničního předávání na práva případ od případu, nebo dokonce zvážit alternativy k zajištění spravedlnosti bez použití zatykače.

Lidé by rovněž měli mít právní pomoc v zemi, kde byli zatčeni, i v zemi, která zatykač vydala. V praxi mají často k dispozici obhájce jmenované státem. Jejich právu svobodně si zvolit advokáta může bránit neznalost a nemožnost kontaktovat advokáta v zemi zatčení. Advokáti mohou mít rovněž nejasnosti ohledně nutnosti právního zastoupení ve vydávající zemi. Právní profesionálové mohou mít nejasnosti ohledně nutnosti jmenovat právníky také ve vydávající zemi. Obvinění buď nevědí o svém právu na obhájce, nebo jim není poskytnuta pomoc při jejich hledání. Členské státy by měly poskytovat právní a policejní školení a pokyny ke všem aspektům příkazu. Členské státy by také měly sestavit a zpřístupnit seznamy advokátů se zkušenostmi s EZR, aby se s nimi obvinění mohli řádně a s dostatečným předstihem poradit.

Obvinění zpravidla obdrží informace o svých právech a o důvodu vydání zatykače. Mohou však být informováni pozdě nebo poskytnutým informacím nemusí plně rozumět. To zdůrazňuje potřebu zjednodušených informací, které se vyhýbají právnímu žargonu. Školení, kontrolní seznamy a pokyny by mohly zajistit, aby policie a obhájci informovali zatčené osoby tak, aby obvinění plně rozuměli řízení.

Obvinění mají obecně přístup k tlumočnickům a překladům, ale jejich kvalita je často nízká. Někdy je to způsobeno krátkými lhůtami a obtížemi při hledání osob, které by překládaly méně rozšířené jazyky. Sdružování tlumočnicků a překladatelů mezi jednotlivými zeměmi a zavedení kontrol kvality by mohlo zlepšit porozumění řízení.

Kompletní zpráva je k dispozici v angličtině zde: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2024-european-arrest-warrant-proceedings_en.pdf

Zpráva FRA: Boj proti greenwashingu a ochrana spotřebitelů

Nová zpráva Agentury EU pro základní práva (FRA) ze dne 7. března se zabývá tím, co by EU a státy měly udělat pro boj proti greenwashingu a pro podporu spotřebitelů při rozhodování na základě informací a s ohledem na životní prostředí. Některé společnosti používají klamavou reklamu nebo marketingové taktiky, aby zvýšily svůj ekologický kredit. Příklady sahají od používání názvů nebo označení výrobků, které zní přirozeněji, i když obsahují škodlivé chemické látky, až po kampaně, které prezentují znečišťující společnosti jako ekologické.

Zpráva FRA ukazuje, jak může přístup založený na lidských právech pomoci v boji proti greenwashingu. Pravidla by měla ztížit uvádění zavádějících ekologických tvrzení ze strany společností a usnadnit spotřebitelům prokázání, že se společnosti podílejí na greenwashingu. Pokuty za klamavá marketingová tvrzení by měly být odrazující, aby společnosti od klamání zákazníků odradily. Tvrzení jako "snížení emisí CO₂" nebo "šetrné ke klimatu" by měla být založena na vědeckých kritériích. Tvrzení o uhlíkové neutralitě a kompenzaci uhlíku by měla být zakázána nebo omezena, pokud nejsou podložena jasnými a ověřitelnými závazky. Společnosti by měly mít povinnost zveřejňovat informace o dopadu svých výrobků a služeb na životní prostředí. Směrnice EU o nekalých obchodních praktikách již umožňuje orgánům řešit zavádějící

ekologická tvrzení. Až donedávna se však na greenwashing výslovně nevztahovala, takže výklady směrnice se v jednotlivých členských státech lišily. Nová pravidla EU týkající se ekologických tvrzení by měla poskytnout více jasnosti. V některých zemích dohlíží na různá práva spotřebitelů více orgánů. EU by měla zavést soudržnější pravidla, aby se předešlo zmatkům a zajistilo se účinné vymáhání. V některých zemích jsou možnosti občanské společnosti podávat žaloby omezené. Členské státy by měly organizacím občanské společnosti usnadnit využívání kolektivních žalob k řešení rostoucího počtu environmentálních nároků ze strany podniků. Členské státy by měly zvyšovat povědomí spotřebitelů a školit úřady, soudce a právníky v oblasti greenwashingu. Měly by také poskytovat pokyny a podporu podnikům, aby jim pomohly dodržovat environmentální povinnosti. Zpráva zkoumá právní předpisy v 10 členských státech EU (Rakousko, Belgie, Bulharsko, Dánsko, Francie, Německo, Itálie, Nizozemsko, Polsko a Portugalsko).

Zpráva je k dispozici v angličtině zde:
<https://fra.europa.eu/en/publication/2024/enforcing-consumer-rights-combat-greenwashing>

Postoj Rady o právním předpisu EU o finančních prostředcích pocházejících z trestné činnosti

Rada EU se dne 29. března dohodla na svém postoji o návrhu směrnice, který má usnadnit přístup vnitrostátních orgánů k finančním informacím. Přístup k finančním informacím je důležitým nástrojem v rámci finančních šetření i v rámci úsilí o vysledování a konfiskaci výnosů z trestné činnosti. Země EU budou brzy muset v kontextu boje proti praní peněz zpřístupnit prostřednictvím jednotného přístupového místa informace z centralizovaných registrů bankovních účtů. Tyto registry obsahují údaje o tom, kdo je majitelem bankovního účtu a kde je účet veden. Navrhovaný právní předpis by zajistil, aby přístup k těmto registrům měly prostřednictvím jednotného přístupového místa i vnitrostátní orgány činné v trestním řízení. Rada navrhuje jít nad rámec návrhu Komise a požadovat, aby v případě, že finanční instituce sdílejí v rámci vyšetřování záznamy o transakcích (tj. výpisy z bankovního účtu), používaly harmonizovaný formát.

Postoj Rady je k dispozici v angličtině zde:
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7901-2023-INIT/en/pdf>

Soudní statistiky za rok 2023: potvrzení strukturálního nárůstu počtu věcí před Soudním dvorem

Soudní dvůr EU zveřejnil dne 22. března své statistiky za rok 2023. Z těchto vyplývá, že došlo ke zvýšení počtu přímých žalob podaných k Soudnímu dvoru (žaloby na neplatnost a žaloby pro nesplnění povinnosti, zejména v oblasti životního prostředí). U předběžných otázek, které byly Soudnímu dvoru předloženy v roce 2023, se nejčastěji jednalo o otázky týkající se prostoru svobody, bezpečnosti a práva (zejména práva na azyl). V uplynulém roce se na Soudní dvůr obracely soudy všech členských států bez

výjimky, což svědčí o vitalitě dialogu mezi soudy. Došlo k nárůstu počtu žádostí od soudů Bulharska, Polska a Rumunska.

Pokud jde o Tribunál, byla překročena hranice 20 000 věcí zahájených před Tribunálem od jeho vzniku. Došlo k nárůstu počtu zahájených věcí lze konstatovat zejména v oblasti duševního vlastnictví a hospodářské a měnové politiky (zejména bankovního práva). Zvýšen byl počet ukončených věcí a udržení délky trvání řízení na uspokojivé úrovni (v průměru 18,2 měsíce) díky efektivnímu vyřizování věcí a účinkům zdvojnásobení počtu soudců. Došlo rovněž ke zvýšení počtu věcí ukončených rozšířenými soudními kolegiemi o 5 soudců (123 věcí, tj. +23 %).

Kompletní statistiky jsou k dispozici v češtině zde:
<https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2024-03/cp240059cs.pdf>

JUDIKATURA:

SDEU: Rozsudek Soudního dvora ve věci C-61/22 Landeshauptstadt Wiesbaden, ze dne 21. března 2024

Povinné ukládání dvou otisků prstů do průkazů totožnosti je slučitelné se základními právy na respektování soukromého života a ochranu osobních údajů. Nařízení, v němž je toto opatření stanoveno, však bylo přijato na nesprávném právním základě, takže jej Soudní dvůr prohlásil za neplatné, avšak zachoval jeho účinky nejpozději do 31. prosince 2026, aby evropský normotvůrce mohl přijmout nové nařízení na správném právním základě.

Německý občan zpochybil u německého soudu rozhodnutí, jímž mu město Wiesbaden odmítlo vydat nový průkaz totožnosti bez zaznamenání jeho otisků prstů. Německý soud žádá Soudní dvůr, aby ověřil platnost unijního nařízení, které stanoví povinnost zaznamenávat do paměťového média průkazů totožnosti dva otisky prstů.

Po důkladném posouzení Soudní dvůr konstatoval, že povinnost zaznamenávat do paměťového média průkazů totožnosti dva úplné otisky prstů představuje omezení základních práv na respektování soukromého života a ochranu osobních údajů, která jsou zaručena Listinou základních práv Evropské unie. Toto zaznamenávání je však odůvodněno cíli obecného zájmu spočívajícími v boji proti výrobě padělaných průkazů totožnosti a zneužití totožnosti, jakož i v zajištění interoperability systémů ověřování. Je totiž vhodné a nezbytné k uskutečnění těchto cílů a není ve vztahu k nim nepřiměřené. Vzhledem k tomu, že umožňuje bojovat proti výrobě padělaných průkazů totožnosti a zneužití identity, může ukládání dvou otisků prstů přispívat jak k ochraně soukromého života dotčených osob, tak šířeji k boji proti kriminalitě a terorismu. Tím, že umožňuje občanům Unie se spolehlivě identifikovat, usnadňuje navíc výkon jejich práva volného pohybu a pobytu v Evropské unii. Cíle sledované tímto ukládáním mají

tedy zvláštní význam nejen pro Unii a členské státy, ale i pro občany Unie. Pouhé vložení zobrazení obličeje představuje podle Soudního dvora méně účinný prostředek identifikace, než vložení otisků prstů.

Dotčené nařízení však bylo přijato na nesprávném právním základě, a proto nesprávným legislativním postupem, a sice řádným a nikoli zvláštním legislativním postupem, který vyžaduje jednomyslnost v Radě. Soudní dvůr proto prohlásil nařízení za neplatné. V projednávané věci by však zrušení nařízení s okamžitým účinkem mohlo mít závažné negativní důsledky pro značný počet občanů Unie a jejich bezpečnost v prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Soudní dvůr proto ponechal v platnosti účinky nařízení do doby než v přiměřené lhůtě, a to nejpozději do 31. prosince 2026, vstoupí v platnost nové nařízení, založené na správném právním základě.

Kompletní text rozsudku je k dispozici zde:
<https://curia.europa.eu/juris/documents.jsf?num=C-61/22>

SDEU: Rozsudek Soudního dvora ve věci C-755/21 P Kočner v. Europol, ze dne 5. března 2024

Europol a členský stát, v němž vznikla škoda v důsledku protiprávního zpracování údajů, ke kterému došlo v rámci spolupráce těchto subjektů, jsou za tuto škodu společně a nerozdílně odpovědní.

Kvůli vraždě slovenského novináře Jána Kuciaka a jeho snoubenky Martiny Kušnírové, k níž došlo na Slovensku dne 21. února 2018, prováděly slovenské orgány rozsáhlé vyšetřování. Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) provedla na žádost těchto orgánů extrakci údajů uložených ve dvou mobilních telefonech, které patřily Mariánu Kočnerovi. Europol uvedeným orgánům zaslal své forenzní zprávy a předal jim pevný disk obsahující extrahované šifrované údaje. V květnu 2019 slovenský tisk zveřejnil informace o M. Kočnerovi pocházející z jeho mobilních telefonů; mimo jiné se jednalo i o přepisy jeho intimní komunikace. V jedné ze svých zpráv kromě toho Europol uvedl, že M. Kočner je od roku 2018 ve vazbě pro podezření z finančního trestného činu a jeho jméno přímo souvisí mimo jiné s tzv. „mafíanskými seznamy“ a s „Panama Papers“.

M. Kočner podal k Tribunálu Evropské unie návrh, kterým se po Europolu domáhal náhrady nemajetkové újmy ve výši 100 000 eur, jež mu údajně vznikla v důsledku protiprávního zpracování jeho údajů. Tribunál rozsudkem ze dne 29. září 2021 žalobu zamítl. Dospěl k závěru, že M. Kočner neprokázal příčinnou souvislost mezi tvrzenou újmou a jednáním Europolu a nedoložil, že tzv. „mafíanské seznamy“ byly vypracovány a vedeny Eupolem. M. Kočner podal u Soudního dvora kasační opravný prostředek.

Soudní dvůr rozsudkem rozhodl, že unijní právo zavádí režim společné a nerozdílné odpovědnosti Europolu a členského státu, v němž vznikla škoda v důsledku protiprávního zpracování údajů, ke kterému došlo v rámci spolupráce těchto subjektů.

V první fázi se lze společné a nerozdílné odpovědnosti Evropolu dovolávat u Soudního dvora Evropské unie a společné a nerozdílné odpovědnosti dotyčného členského státu se lze dovolávat u příslušného vnitrostátního soudu. Druhá fáze může případně proběhnout před správní radou Evropolu a jejím cílem je určit „konečnou odpovědnost“ Evropolu nebo dotyčného členského státu za náhradu škody vyplacenou poškozené fyzické osobě.

K tomu, aby byla v rámci první fáze založena tato společná a nerozdílná odpovědnost, musí dotyčná fyzická osoba prokázat pouze to, že v rámci spolupráce Evropolu a dotyčného členského státu došlo k protiprávnímu zpracování údajů, které jí způsobilo škodu. Na rozdíl od toho, co konstatoval Tribunál, není vyžadováno, aby tato osoba prokázala i to, kterému z těchto dvou subjektů lze toto protiprávní zpracování přičíst. Soudní dvůr proto rozsudek Tribunálu v tomto ohledu zrušil. Soudní dvůr pak ve věci sám rozhodl – uvedl, že protiprávní zpracování údajů, k němuž došlo v důsledku zpřístupnění údajů týkajících se intimních rozhovorů M. Kočnera s jeho přítelkyní neoprávněným osobám, vedlo k tomu, že tyto údaje byly slovenským tiskem zpřístupněny veřejnosti. Soudní dvůr konstatoval, že v důsledku tohoto protiprávního zpracování bylo porušeno právo M. Kočnera na respektování jeho soukromého a rodinného života i jeho komunikace, bylo mu ublíženo na cti a zasaženo do jeho pověsti, což mu způsobilo nemajetkovou újmu. Soudní dvůr přiznal M. Kočnerovi náhradu této újmy ve výši 2 000 eur.

Kompletní text rozsudku je k dispozici zde:
<https://curia.europa.eu/juris/documents.jsf?num=C-755/21>

ESLP: Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Leka proti Albánii (stížnost č. 60569/09), ze dne 5. března 2024

Evropský soud pro lidská práva rozhodl jednomyslně ve věci Leka proti Albánii (stížnost č. 60569/09), že nedošlo k porušení článku 6 odst. 1 a 3 písm. a), b) a c) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (Úmluva).

Stěžovatel Durim Leka je albánský státní příslušník narozený v roce 1983, který je v současné době ve výkonu trestu odnětí svobody - odpykává si doživotní trest ve věznicí se zvýšenou ostrahou v Albánii. Stěžovatel byl zatčen na základě tajných nahrávek rozhovorů na policejní stanici za vraždu muže v Šijanské Sarandě. Případ se týkal následného soudního procesu. Stěžovatel byl původně obviněn ze dvou vražd a nezákonného držení střelných zbraní a střeliva, ale obvinění z vraždy bylo později na žádost obžaloby překvalifikováno na loupež s následkem smrti a pokus o vraždu. Konečné rozhodnutí ve věci vydal Ústavní soud v roce 2009, který stížnost stěžovatele zamítl. S odvoláním na čl. 6 odst. 1 a 3 písm. a), b) a c) (právo na spravedlivý proces) Úmluvy si uvedl stěžovatel ve své stížnosti, že řízení proti němu bylo nespravedlivé z důvodu překvalifikování obvinění, omezení přístupu k obhájci a údajného použití důkazů provedených bez přítomnosti obhájce a způsobu provedení identifikace jeho osoby coby pachatele očitým svědkem.

Pokud jde o způsob, jakým byla provedena **identifikace osoby pachatele**, ESLP poznamenal, že je pravda, že oblečení dalších dvou osob v sestavě bylo jiné než oblečení, které měl na sobě stěžovatel, nicméně v projednávaném případě toto nemělo podstatný význam, neboť osoba, která stěžovatele identifikovala jako pachatele, jasně viděla jeho obličej. Nelze tedy říci, že by žalobce poznal stěžovatele podle oblečení, které měl na sobě. Rovněž předtím, než došlo k samotné identifikaci, uvedla osoba podrobný popis stěžovatele. ESLP rovněž podotkl, že odvolací soud při výčtu důkazů, na jejichž základě prokázal vinu stěžovatele, identifikaci osoby pachatele ani neuvedl. Při posuzování spravedlnosti trestního řízení jako celku ESLP uvedl, že **překvalifikování trestného činu** nezasáhne do práva na obhajobu, pokud má obviněný v rámci přezkumného řízení dostatečnou možnost se hájit. ESLP shledává porušení článku 6 Úmluvy v případech, kdy se skutková podstata původního trestného činu, z něhož byl obviněný obžalován, liší od skutkové podstaty překvalifikovaného trestného činu a obviněný nemá možnost se proti překvalifikovanému trestnému činu bránit. Na druhou stranu v případech, kdy skutková podstata původního trestného činu zahrnovala všechny znaky skutkové podstaty překvalifikovaného trestného činu, ESLP judikuje, že obviněný měl možnost se účinně hájit. Proto informování stěžovatele o překvalifikovaném obvinění až po vynesení rozsudku v této věci nepředstavovalo porušení práv stěžovatele podle článku 6 Úmluvy. Stěžovatel dále namítal, že byl **vyslýchán v nepřítomnosti obhájce** a byl mu **omezen přístup k obhájci**. Orgány uznaly, že neměl prostředky na zaplacení obhajoby, a proto mu byla poskytnuta bezplatná právní pomoc, ale až poté, co bylo vyšetřování ukončeno. Vládní zmocněnec uvedl, že stěžovatel byl informován o svém právu nevypovídat a být zastoupen advokátem, ale rozhodl se přiznat bez přítomnosti advokáta. Stěžovatel se tak vzdal svého práva na advokáta před zahájením soudního řízení. V průběhu soudního řízení byla stěžovateli poskytnuta bezplatná právní pomoc a byl zastoupen advokátem. ESLP posoudil veškerá relevantní kritéria jako je síla ostatních důkazů, zranitelnost stěžovatele, možnost zpochybnit pravost důkazů, kvalitu důkazů, posouzení viny profesionálními soudci a váhu veřejného zájmu a domnívá se, že řízení bylo jako celek spravedlivé. Ačkoli si je ESLP vědom skutečnosti, že velmi přísná kontrola má být uplatněna v případech, kdy neexistují závažné důvody pro omezení práva stěžovatele na obhájce během vyšetřování, domnívá se, že za konkrétních okolností případu nebyla nepřítomnost obhájce během výslechu stěžovatele taková, aby nenapravitelně poškodila celkovou spravedlnost trestního řízení proti němu vedenému. Nedošlo tedy k porušení čl. 6 Úmluvy.

Celé znění rozsudku je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-231335>

Odbor mezinárodních vztahů ČAK

